

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Politechnika Łódzka

Data przeprowadzenia wizytacji: 29-30.01.2022 r.

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	42
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	44
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	46
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	50
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	57
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Anna Tobolska, prof. UAM, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyna, członek PKA
2. dr hab. Ewa Mazur –Wierzbicka, ekspert PKA
3. mgr Dominik Czapczyk – ekspert ds. pracodawców
4. Rafał Koziołek - ekspert ds. studentów
5. mgr Żaneta Komoś-Czeczot – Sekretarz Zespołu Oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym w Politechnice Łódzkiej (PŁ) została przeprowadzona w związku z upływem okresu, na jaki była wydana pozytywna ocena programowa. Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadziła czwartą ocenę tego typu na tym kierunku.

Wizytacja została przygotowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej w formie zdalnej. Zespół oceniający (ZO) zapoznał się z raportem samooceny wraz z udostępnioną dokumentacją, kolejno przystąpiono do oceny kierunku zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem.

W trakcie wizytacji zespół oceniający odbył spotkania z Władzami Uczelni, zespołem odpowiedzialnym za przygotowanie raportu samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, przedstawicielami studentów, nauczycieli akademickich oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto zespół oceniający dokonał oceny prac dyplomowych oraz etapowych, a także przeprowadził hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej. W drugim dniu wizytacji zespół oceniający między innymi odbył spotkanie podsumowujące w trakcie, którego dokonano oceny spełnienia standardów kształcenia. Sformułowane wnioski i uwagi zostały przekazane Władzom Uczelni na spotkaniu kończącym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopień	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	4 ECTS/ 6 tygodni / 100 godz.	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – <i>zarządzanie sprzedażą</i> – <i>zarządzanie małym i średnim biznesem</i> – <i>zarządzanie zasobami ludzkimi</i> – <i>zarządzanie finansami i rachunkowość przedsiębiorstw</i> 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	93	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2250	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni	102	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64	

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopień	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	nauki o zarządzaniu i jakości	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/ 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	3 punkt ECTS/ 4 tygodnie/ 75 godz.	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> – <i>zarządzanie relacjami z prosumentem w gospodarce cyfrowej</i> – <i>zarządzanie projektami</i> – <i>praktyka zarządzania przedsiębiorstwem xxi wieku</i> 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	72	102
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1530	681
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	27

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	77	77
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	58	58

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym	Kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku zarządzanie na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, zostały sformułowane zgodnie z misją i strategią Politechniki Łódzkiej oraz ze Strategią Rozwoju Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji (w momencie wizytacji pod zmienioną nazwą, tj. Wydziału Organizacji i Zarządzania nazwa przekształcona na podstawie Zarządzenia Nr 67/2021 Rektora Politechniki Łódzkiej z dnia 4 listopada 2021 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji oraz Regulaminie Organizacyjnym Politechniki Łódzkiej), która stanowi uszczegółowienie strategii Uczelni i dotyczy, w jednej ze swych części, kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział, w tym ocenianego kierunku. Obydwa dokumenty w najnowszej wersji zostały opracowane na lata 2020-2025 i koncentrują się na czterech obszarach strategicznych, w tym m.in. na rozwoju nauki, pracowników i studentów oraz zapewnieniu wysokiego poziomu kształcenia, a także aktywnej i partnerskiej współpracy z otoczeniem. Jako główne cele kształcenia na kierunku zarządzanie na studiach I i II stopnia wskazano przygotowanie wysokokwalifikowanych kadr dla nowoczesnych przedsiębiorstw, zarówno lokalnych, jak i międzynarodowych, gotowych do twórczego i aktywnego uczestniczenia w życiu gospodarczym i społecznym w dobie gospodarki opartej na wiedzy, w szczególności w takich obszarach, jak: zarządzanie sprzedażą, małym i średnim biznesem, zasobami ludzkimi oraz finansami i rachunkowością, a także wykonywanie zadań menedżerskich we wszystkich typach przedsiębiorstw oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. W przedstawionej koncepcji kształcenia założono, że celem studiów I stopnia na ocenianym kierunku jest przygotowanie absolwentów do pełnienia podstawowych funkcji organizatorskich na stanowiskach operacyjnych, analitycznych i menedżerskich niskiego i średniego szczebla zarządzania. Z kolei absolwenci studiów II stopnia będą mogli podejmować pracę na stanowiskach specjalistów, menedżerów, doradców i konsultantów w organizacjach gospodarczych i publicznych, a także uruchamiać własną działalność biznesową. Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia są spójne ze sformułowanymi w Uczelni celami polityki jakości, do których należą m.in. rozwijanie kształcenia opartego na badaniach naukowych i potrzebach gospodarczych strategicznych dla Uczelni, regionu i kraju, a także zapewnienie kadrze Uczelni warunków do rozwijania kompetencji sprzyjających innowacyjnemu kształceniu oraz potwierdzanie wysokiej jakości kształcenia poprzez udział w akredytacjach i rankingach krajowych i zagranicznych.

Studia na ocenianym kierunku zostały przyporządkowane w całości do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, co dobrze odzwierciedla przedstawioną koncepcję i cele kształcenia, a ponadto jest zgodne z nazwą kierunku i przedstawionym programem studiów, w tym oferowanymi specjalnościami: *zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie sprzedażą, zarządzanie małym i średnim biznesem, zarządzanie finansami i rachunkowość przedsiębiorstw* (na studiach I stopnia) oraz *zarządzanie relacjami z prosumentem w gospodarce cyfrowej, zarządzanie projektami, praktyka zarządzania przedsiębiorstwem XXI wieku* (na studiach II stopnia). Studia mają przygotować absolwenta do posługiwania się współczesnymi metodami i technikami w obszarze organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem, wyposażyć go w specjalistyczną wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów o charakterze operacyjnym i strategicznym, a także przygotować do realizacji funkcji menedżerskich na wszystkich szczeblach zarządzania organizacją.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku zarządzanie powiązane są w sposób bezpośredni z prowadzonymi na Wydziale Organizacji i Zarządzania PŁ badaniami naukowymi przez liczną kadre badawczo-dydaktyczną, z uznanym dorobkiem publikacyjnym i znaczną aktywnością w działalności badawczej, zarówno na forum krajowym, jak i międzynarodowym, głównie w problematyce związanej z dyscypliną, do której przypisano kierunek. Studenci zachęceni są do brania udziału w pracach badawczych, projektach grantowych, a także na wyższym poziomie studiów do prowadzenia własnych projektów badawczo-rozwojowych.

Studia na kierunku zarządzanie zostały uruchomione jako odpowiedź na zapotrzebowanie przedsiębiorstw regionu łódzkiego, co wynikało z wielostronnej i długoletniej współpracy oraz powiązań Wydziału z przedsiębiorstwami i różnymi instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach monitoringu i aktualizacji programów studiów, Rada Kierunku Studiów Zarządzanie i Inżynieria Zarządzania, przeprowadza analizy dotyczące współczesnych i przyszłych trendów funkcjonujących w obszarach nauk społecznych, gospodarce oraz technologii, m.in. korzystano z raportów "Mapa trendów 2019, 2020" opracowanych przez Infuture Institute oraz zrealizowano przegląd programów studiów wiodących uczelni, prowadzących kształcenie na kierunku zarządzanie, w tym również analizowano wzorce z przestrzeni międzynarodowej. Na kształt programu studiów wpływa także strategia rozwoju regionu oraz informacje płynące z seminariów i konferencji, w których uczestniczą pracownicy Wydziału. Istotnym aspektem zorientowania koncepcji i celów kształcenia na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i zawodowego rynku pracy jest uczestnictwo specjalistów zewnętrznych (menedżerów) w procesie dydaktycznym, tj. prowadzenie ze studentami zajęć, czy nadzorowanie ich prac semestralnych i dyplomowych, co umożliwi bezpośredni transfer aktualnej wiedzy z praktyki gospodarczej. Wydział elastycznie reaguje na potrzeby rynku pracy, uaktualniając programy studiów, m.in. poprzez wprowadzanie nowych specjalności bądź zajęć w ramach bloków obieralnych.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku zostały sformułowane i podlegają stałemu monitoringowi, m.in. w ramach funkcjonujących przy Wydziale dwóch organizacji, tj. Klubu 500 Łódź (Stowarzyszenie Właścicieli, Prezesów i Dyrektorów Firm z regionu łódzkiego) oraz Rady Biznesu (w Radzie zasiadają prezesi i dyrektorzy generalni 18 przedsiębiorstw z Łodzi i województwa łódzkiego, w tym przedstawiciele kadry zarządzającej z koncernów międzynarodowych). Jako cel tej współpracy wskazano tworzenie wysokiej jakości programów studiów, dostosowanych do wymogów współczesnego rynku pracy. Uzupelnieniem informacji płynących od stowarzyszonych z Wydziałem firm są bezpośrednie spotkania i dyskusje pracowników Wydziału z przedstawicielami pracodawców z regionu łódzkiego i okolic, wynikające z realizacji wspólnych projektów (np. Certyfikacja

Menedżerów, projekt Diamentowe praktyki, Bursztynowe praktyki, Szmaragdowe praktyki). Pozyskane tą drogą informacje z otoczenia społeczno-gospodarczego również są wykorzystywane do aktualizacji koncepcji i celów kształcenia.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia zdalne są prowadzone za pośrednictwem ogólnouczelnianej platformy „WIKAMP” w formie e-learningu oraz kształcenia hybrydowego. W okresie obostrzeń w kontaktach społecznych związanych z epidemią COVID-19, decyzją Rektora wszystkie zajęcia zostały zorganizowane w formie zdalnej synchronicznej, przy użyciu narzędzi do kształcenia na odległość, oferowanych w ramach uczelnianej platformy e-learningowej WIKAMP, narzędzi chmurowych Office 365, a także platformy Microsoft TEAMS. W Uczelni wprowadzono system comiesięcznego raportowania wykonania zdalnych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli oraz ich weryfikacji przez Prodziekana ds. kształcenia oraz porównywane z informacjami uzyskiwanymi od Wydziałowej Rady Studentów.

Efekty uczenia się sformułowane są odpowiednio dla poziomu studiów I i II stopnia. Zgodnie z zapisem ujętym w Załączniku do Uchwały Nr 20/2020 Senatu PŁ z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia wytycznych dla rad kierunku studiów dotyczących tworzenia i doskonalenia projektów programów studiów I i II stopnia (pkt A 3 e) efekty uczenia się są jednakowe dla I stopnia studiów dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej oraz tożsame dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia.

Na podstawie raportu samooceny, dostarczonych dokumentów przez Uczelnię (protokoły), jak też informacji uzyskanych podczas wizytacji ZO PKA stwierdzić należy, że obecnie obowiązujące efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki zanim zostały przyjęte przez Uczelnię były konsultowane nie tylko z pracownikami i studentami, ale także z interesariuszami zewnętrznymi – przedstawicielami otoczenia społecznego i gospodarczego z województwa łódzkiego. Prace nad efektami uczenia się odbywały się w 2018 r. Zmian dokonano zgodnie z zapisem ujętym w Załączniku do Uchwały Nr 20/2020 Senatu PŁ z dnia 20 kwietnia 2020 r. (pkt A 3 g) „(...) W przypadku kierunków studiów, dla których Uczelnia nie ma uprawnień do zmian programów przekraczających 30% ogólnej liczby efektów uczenia się, liczba efektów uczenia się może być większa (...)”

Efekty uczenia się zostały przyjęte dla studiów I stopnia Uchwałą nr 87/2020 Senatu PŁ z dnia 7 lipca 2020 r. oraz dla studiów II stopnia Uchwałą nr 88/2020 Senatu PŁ z dnia 7 lipca 2020 r. Zostały one sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono na studiach:

- I stopnia dla kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki (studia stacjonarne): 18 efektów w zakresie wiedzy, 20 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych,
- II stopnia dla kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki (studia stacjonarne i niestacjonarne): 13 efektów w zakresie wiedzy, 20 w zakresie umiejętności oraz 3 w zakresie kompetencji społecznych.

W raporcie wyszczególniono kategorie efektów uczenia się nazwanych „kluczowymi kierunkowymi efektami uczenia się” – dla I stopnia: 6 w kategorii wiedzy, 9 w kategorii umiejętności oraz 2 w kategorii kompetencji społecznych; dla II stopnia: 3 w kategorii wiedzy, 3 w kategorii umiejętności oraz 2 w kategorii kompetencji społecznych. Z przedstawionej ZO PKA dokumentacji, informacji pozyskanych na spotkaniach podczas wizytacji wynika, że są to „tzw. zagregowane efekty uczenia się”, które weryfikowane są podczas egzaminu kompetencyjnego, który odbywa się tak na I, jak i na II stopniu studiów. Dla przykładu za kluczowe kierunkowe efekty uczenia się dla I stopnia uznano

w zakresie wiedzy: Student identyfikuje podstawowe kategorie ekonomiczne i prawidłowości gospodarowania (W0927A1_W02), Student charakteryzuje podstawowe elementy systemu produkcyjnego (W0927A1_W12), Student analizuje i planuje działalność finansową przedsiębiorstwa, wykorzystując przy tym zasady i instrumenty rachunkowości finansowej (W0927A1_W10) – który to efekt jeśli już, to powinien być przyporządkowany do kategorii charakterystyki umiejętności.

W sformułowaniu efektów uczenia się nie zastosowano słownictwa adekwatnego do Rozporządzenia z dn. 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji tj. dla wiedzy: zna i rozumie, dla umiejętności: potrafi, dla kompetencji społecznych: jest gotów. Słownictwo takie nie zostało użyte do ani jednego z efektów uczenia się w trzech kategoriach charakterystyk. ZO PKA formułuje zatem zalecenie naprawcze tj. zastosowanie się do sformułowanych efektów uczelnia się słownictwa zgodnego z tym, ujętym w Polskiej Ramy Kwalifikacji.

W sformułowanych efektach uczenia się nie wskazano także w zapisie na zaawansowany (poziom 6), czy pogłębiony (poziom 7) charakter przyjętych efektów uczenia się. Z treści części efektów poziomu 7 można wywnioskować, iż mają one charakter pogłębiony w stosunku do tych, ujętych na poziomie 6 – jednak nie dotyczy to wszystkich efektów uczenia się. Nie jest możliwym na podstawie zapisu efektów uczenia się wskazanie, które z nich na poziomie 6 mają charakter zaawansowany. Natomiast, jak wskazano w przedstawionej dokumentacji Uczelnia przyjmuje za „kluczowe efekty uczenia się”: Student identyfikuje podstawowe kategorie ekonomiczne i prawidłowości gospodarowania (W0927A1_W02), Student charakteryzuje podstawowe elementy systemu produkcyjnego (W0927A1_W12). Także nie jest możliwym na podstawie zapisu efektów uczenia się (za wyjątkiem efektu: Student przygotowuje pogłębione prace pisemne podsumowujące zrealizowane badania teoretyczne i empiryczne W0928A2_U19) wskazanie, które z nich na poziomie 7 mają charakter pogłębiony.

W dostarczonych przez Uczelnię dokumentach (Załącznik 1.1 Program studiów Zarządzanie I st. stacjonarne, Załącznik 1.2 Program studiów Zarządzanie II st. niestacjonarne) występuje przyporządkowanie kierunkowych efektów uczenia się do PRK 6 i 7. Jednak z ich analizy wynika, że np. dla poziomu 6 efekty uczenia się: Student wyjaśnia istotę, mechanizmy, zachowania oraz zasady procesów sprawnego funkcjonowania, zarządzania organizacjami (W0927A1_W01), Student identyfikuje podstawowe kategorie ekonomiczne i prawidłowości gospodarowania (W0927A1_W02), Student rozpoznaje podstawowe mechanizmy funkcjonowania systemu finansowego w gospodarce (W0927A1_W03), Student opisuje zagadnienia dotyczące ekologii środowiskowej i ich wpływu na gospodarkę (W0927A1_W14), Student charakteryzuje wybrane aspekty funkcjonowania firmy w otoczeniu rynkowym (W0927A1_W17) są przyporządkowane podwójnie tj. zarówno do wiedzy z kategorii opisowej zakres i głębia, jak i kontekst. Nie jest możliwym zatem określenie m. in. tego czy mają mieć one charakter pogłębiony, czy też nie. Taki sam stan rzeczy jest analogiczny dla poziomu 7 i dotyczy następujących efektów uczenia się: Student operuje kategoriami świata cyfrowego uwzględniając elementy polityki gospodarczej, prawa, rozwoju inkluzyjnego oraz cyberbezpieczeństwa (W0928A2_W02), Student śledzi i dyskutuje najnowsze trendy we współczesnej gospodarce (W0928A2_W12), Student rozpoznaje i analizuje zaawansowane problemy zarządzania w ramach wybranej specjalności (W0928A2_W13). Z uwagi na ogólnoakademicki profil kierunku studiów przyporządkowanie efektów uczenia się kategorii wiedzy do określonej kategorii opisowej ma znaczenie fundamentalne.

Analiza kierunkowych efektów uczenia się pokazała, że niektóre z nich są źle klasyfikowane. Generalnie odnosi się to do efektów uczenia się z kategorii wiedzy, gdzie część z nich powinna zostać przyporządkowana do kategorii umiejętności. Dotyczy to tak I, jak i II stopnia studiów. Przykładowo: I stopień – do efektów uczenia się z kategorii wiedza zaliczono: Student klasyfikuje, interpretuje i wybiera właściwe techniki i metody pozyskiwania danych, zarządzania, zarządzania jakością do rozwiązywania problemów zarządzania i marketingu, w tym przy wykorzystaniu technologii informacyjnej (W0927A1_W07), Student analizuje i planuje działalność finansową przedsiębiorstwa, wykorzystując przy tym zasady i instrumenty rachunkowości finansowej (W0927A1_W10), Student rozpoznaje zasady funkcjonowania i struktury Unii Europejskiej (W0927A1_W11); II stopień: Student ocenia aspekty etyczne funkcjonowania organizacji (W0928A2_W03), Student analizuje problemy zarządzania na poziomie strategicznym (W0928A2_W05), Student ocenia i wartościuje zastosowanie wybranych narzędzi zarządzania kadrami (W0928A2_W11), Student śledzi i dyskutuje najnowsze trendy we współczesnej gospodarce (W0928A2_W12). Nieprawidłowe przyporządkowanie dotyczy także części efektów uczenia się z kategorii kompetencje społeczne, które powinny być ujęte w kategorii umiejętności np. Student stosuje zasady poprawnego funkcjonowania w zespole (W0927A1_K01), Student przedstawia, dyskutuje, argumentuje swoje racje na dany temat oraz wyniki realizowanych badań zgodnie z wymaganymi zasadami (W0927A1_K02). Dodatkowo trudno określić, czy student realizuje kierunkowe efekty uczenia się sformułowane jako np. Student współuczestniczy w projektach prospołecznych i rynkowych (W0927A1_K06). Można stwierdzić natomiast, że Student będzie gotów do tego rodzaju działań po ukończeniu cyklu kształcenia, a nie współuczestniczy w nich.

Wobec powyższego zaleca się dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie tak dla I, jak i II stopnia do podstawowych kategorii charakterystyk uczenia się, jak i kategorii opisowych zgodnych z wymaganiami PRK.

W przypadku modułowych efektów uczenia się ujętych w części kart zajęć brakuje ujęcia adekwatnych sformułowań ujętych w PRK w szczególności w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych tj. dla wiedzy: zna i rozumie, umiejętności: potrafi, kompetencji społecznych: jest gotów. W części kart zajęć efekty modułowe uczenia się nie są przyporządkowane do trzech kategorii tj. wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych. Przykładowo zajęcia *ekonomia w kontekście zrównoważonego rozwoju* – trzy efekty modułowe zostały sformułowane jako efekty z kategorii wiedzy (jedynie w drugiej części efektu trzeciego pojawia się aspekt z kategorii umiejętności) – 1 Opisywać podstawowe kategorie praw i procesów ekonomicznych, 2. Opisywać zjawiska i zachodzące procesy rynkowe w kontekście zrównoważonego rozwoju, 3. Scharakteryzować reguły dotyczące podstawowych zasad panujących w obszarze prawnych aspektów zarządzania w gospodarce cyfrowej i będzie potrafił je odnaleźć w różnych ustawach; zajęcia *efektywność środowiskowa przedsiębiorstw* – efekty uczenia się zostały przyporządkowane jedynie do kategorii umiejętności: 1. Student potrafi wyjaśniać zależności między procesami gospodarczymi a środowiskiem. 2. Student potrafi wskazywać rozwiązania mające na celu zwiększenie efektywności wykorzystywania zasobów naturalnych.

W części sylabusów także wskazane kierunkowe efekty uczenia się nie odnoszą się do trzech kategorii, w tym np. pomijana jest kategoria wiedzy, która z uwagi na profil ogólnoakademicki i charakter zajęć powinna mieć przyporządkowane efekty uczenia się właśnie z tej kategorii. Dotyczy to zajęć dla I stopnia np. *badania marketingowe* (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 3, umiejętności – 1, wiedza – 0), *coaching i mentoring* (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 0, umiejętności – 2, wiedza – 0), *kształtowanie systemów wynagrodzeń* (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 0, umiejętności – 2, wiedza – 0), *matematyka*

I i matematyka II (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 0, umiejętności – 1, wiedza – 0); dla II stopnia np.: *rachunkowość menedżerska z elementami analizy finansowej* (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 2, umiejętności – 3, wiedza – 0); zajęć obieralne II stopień specjalność ZP: *brand management, international trade and foreign currencies, digital innovation, product management, strategic thinking* (przyporządkowano tylko 1 kierunkowy efekt uczenia się z kategorii umiejętności), podczas gdy do 1 przedmiotu obieranego z tej samej specjalności *strategic planning in smart cities* przyporządkowano 2 efekty z kategorii kompetencji społecznych, 2 z umiejętności oraz 3 z wiedzy.

Analiza przyporządkowania kierunkowych efektów uczenia się wskazuje także na dużą rozbieżność w przypisanej liczbie tych efektów. Niektóre zajęcia są przypisane do zaledwie do 1 kierunkowego efektu uczenia się np. wskazane powyżej: *brand management, international trade and foreign currencies, digital innovation, matematyka I*, podczas gdy inne, przypisane zostały do znacznie większej ilości efektów – dotyczy to I stopnia studiów: np. *Ekonomia menedżerska a własny biznes* 10 efektów (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 3, umiejętności – 4, wiedza – 3), *Podstawy zarządzania projektami* 7 efektów (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne -3, umiejętności – 2, wiedza – 1), *Pozyskiwanie środków wsparcia na rynku UE* 8 efektów (przyporządkowano efekty z: kompetencje społeczne – 4, umiejętności – 1, wiedza – 3). Stwierdza się jednocześnie, w przypadku znacznej części zajęć modułowe efekty uczenia się odpowiadają treściom kształcenia oraz kierunkowe efekty uczenia się są osiągnięte poprzez realizację modułowych efektów uczenia się.

Wobec powyższego zaleca się przyporządkowanie ujętych w kartach zajęć (które tego wymagają) efektów uczenia się kierunkowych, jak i modułowych do trzech kategorii tj. wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych oraz uwzględnienie w kartach zajęć adekwatnej do treści zajęć liczby efektów kierunkowych i powiązanie modułowych efektów uczenia się z kierunkowymi efektami uczenia się.

Przyjęte efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie przyjętej dyscypliny tak dla I, jak i dla II stopnia studiów kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Efekty uczenia się na kierunku zarządzanie na I oraz II stopniu studiów uwzględniają kompetencje badawcze niezbędne w działalności naukowej. Ich realizacja możliwa jest m. in. na następujących zajęciach I stopień:

- *wprowadzenie do metod rozwiązywania problemów* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: 1. Identyfikować problem, aspekty i relacje w otoczeniu. 2. Określać własne stanowisko i inne punkty widzenia, korzystając z doświadczenia oraz informacji z zewnętrznych źródeł, oddzielając fakty od opinii. 3. Formułować założenia oraz ilustrować istniejące i potencjalne konsekwencje. 4. Identyfikować i prezentować wnioski uwzględniając kontekst, założenia, dane oraz dowody.),
- *metody ilościowe w biznesie* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: Wyznaczać podstawowe charakterystyki liczbowe dla zmiennej losowej skokowej i ciągłej.),
- *metody i techniki zarządzania* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: 1. Rozpoznawać i wyjaśniać specyfikę wybranych metod i technik zarządzania. 2. Porównywać na podstawie praktycznych przykładów efektywność wdrożenia wybranych metod i technik.),

- *podstawy metodologii badań naukowych* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: 1. Sformułować problem badawczy. 2. Dobrać metody, techniki i narzędzia badawcze do problemu badawczego i je zastosować. 3. Zbierać i gromadzić dane oraz wybrać sposób opracowywania, interpretacji i prezentacji wyników badań).

II stopień:

- *analiza statystyczna i optymalizacja* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: 1. Rozumieć pojęcia z zakresu statystyki matematycznej oraz dobierać i stosować odpowiednie metody wnioskowania statystycznego do analizy wybranych zjawisk. 2. Opracowywać i analizować dane statystyczne dotyczące określonego problemu z zakresu zarządzania organizacją z wykorzystaniem metod wnioskowania statystycznego oraz wspomagania komputerowego i interpretuje otrzymane wyniki),
- *język obcy do celów naukowych* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: 1. Krytycznie analizować i interpretować materiały autentyczne i teksty naukowe. 2. Napisać spójny tekst (artykuł) naukowy z poprawnym zastosowaniem struktur leksykalno-gramatycznych, zgodny z ogólnie przyjętymi konwencjami tworzenia prac naukowych dla danej dziedziny. 3. Przedstawić spójną i rzeczową prezentację na temat wyników badań i/lub projektów naukowych przy wykorzystaniu odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych),
- *metodologia badań naukowych* (kompetencje badawcze powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się: 1. Opisywać proces badawczy i dokonać interpretacji wyników. 2. Posiadać wiedzę o metodach, technikach i narzędziach badawczych i ich doborze).

Efekty uczenia się na kierunku zarządzanie na I stopniu studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych) uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2: Student komunikuje się w języku obcym z uwzględnieniem języka specjalistycznego na poziomie biegłości B2 (W0927A1_U18).

Efekty uczenia się na kierunku zarządzanie na II stopniu studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2+: Student komunikuje się w języku obcym z uwzględnieniem języka specjalistycznego na poziomie biegłości B2+ (W0928A2_U17).

Efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie na I oraz II stopniu studiów (dotyczy to studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscypliny nauki, do której został przyporządkowany kierunek. Użyty do opisu efektów uczenia się język jest przystępny. Wątpliwości merytoryczne budzi użyty w efekcie uczenia się W0927A1_W14 termin „ekologia środowiskowa”. Mamy bowiem do czynienia raczej z ekologią i ochroną środowiska. Wśród efektów uczenia się występują takie, których sformułowania są zbyt ogólne np. Student opisuje wpływ czynników ekonomicznych na zarządzanie (W0927A1_U02), Student wdraża różne rozwiązania z zakresu zarządzania studiując wybrane zajęcia w językach obcych (W0928A2_U16). Rekomenduje się urealnienie efektów uczenia się poprzez zmniejszenie stopnia ich ogólności.

Dla przedstawionych efektów uczenia się tak dla I, jak i dla II stopnia kierunku zarządzania stworzono system weryfikacji. Dla modułowych efektów uczenia się wskazano w kartach zajęć sposób weryfikacji ich realizacji, przy czym jak wykazano wcześniej dla części zajęć nie wskazano w ich sylabusach efektów uczenia się (dotyczy to zarówno efektów kierunkowych, jak i modułowych) przyporządkowanych do trzech kategorii charakterystyki efektów uczenia się, co rzutuje na możliwość stwierdzenia poprawnego systemu weryfikacji efektów uczenia się dla tychże zajęć. Rekomenduje się po

wprowadzeniu stosownych zmian w zakresie przyporządkowania efektów uczenia się tak modułowych, jak i kierunkowych dla wymagających tego zajęć dokonanie weryfikacji i korekty sylabusów pod kątem sposobu weryfikacji efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku zarządzanie, prowadzonym na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, są zgodne ze strategią Politechniki Łódzkiej oraz Strategią Rozwoju Wydziału Organizacji i Zarządzania. W obydwóch dokumentach, opracowanych na lata 2020-2025 wskazano obszary strategiczne dotyczące rozwoju nauki, pracowników i studentów oraz zapewnieniu wysokiego poziomu kształcenia, a także aktywnej i partnerskiej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Studia na ocenianym kierunku zostały przyporządkowane w całości do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, co dobrze odzwierciedla przedstawioną koncepcję i cele kształcenia, a ponadto jest zgodne z nazwą kierunku i przedstawionym programem studiów, w tym oferowanymi specjalnościami. Koncepcja i cele kształcenia powiązane są w sposób bezpośredni z prowadzonymi na Wydziale badaniami naukowymi przez liczną kadre badawczo-dydaktyczną, z znacznym dorobkiem publikacyjnym i aktywnością naukową, zarówno na forum krajowym, jak i międzynarodowym. Studia na kierunku zarządzanie zostały uruchomione w 1991 roku jako odpowiedź na zapotrzebowanie przedsiębiorstw regionu łódzkiego, co wynikało wtedy i nadal wynika z wielostronnej i długoletniej współpracy oraz powiązań Wydziału z firmami oraz różnymi instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach funkcjonujących przy Wydziale dwóch organizacji: Klubu 500 Łódź oraz Rady Biznesu, koncepcja i cele kształcenia podlegają stałemu monitoringowi i aktualizacji, zgodnie z wymaganiami zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się dla I i II stopnia kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki zanim zostały przyjęte przez Uczelnię były konsultowane z jej interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Sformułowano je odpowiednio dla poziomu studiów I i II stopnia, oraz odniesiono do kategorii wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono na studiach: I stopnia dla kierunku zarządzanie (studia stacjonarne): 18 efektów w zakresie wiedzy, 20 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych, II stopnia dla kierunku zarządzanie (studia stacjonarne i niestacjonarne): 13 efektów w zakresie wiedzy, 20 w zakresie umiejętności oraz 3 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany. Uwzględniają również kompetencje badawcze, jak też komunikowanie się w języku obcym (dla studiów I stopnia na poziomie B2, dla studiów II stopnia B2+) i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej.

Po przeprowadzonej analizie i ocenie efektów uczenia się dla I i II stopnia kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Analiza i ocena efektów uczenia się dla I i II stopnia kierunku zarządzanie pokazała, że zakładane efekty uczenia się nie zostały w pełni dostosowane do Polskiej Ramy Kwalifikacji. W sformułowaniu efektów uczenia się kierunkowych i części modułowych nie zastosowano słownictwa adekwatnego zgodnego z PRK.

2. W zapisie sformułowanych efektów uczenia się nie wskazano na zaawansowany (poziom 6), czy pogłębiony (poziom 7) ich charakter. Obowiązujące efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie tak dla I, jak i dla II stopnia nie mają w pełni odniesienia zarówno do podstawowych kategorii charakterystyk uczenia się, jak i kategorii opisowych. Analiza kierunkowych efektów uczenia się pokazała, że niektóre z nich są źle klasyfikowane. Generalnie dotyczy to efektów uczenia się z kategorii wiedzy.
3. W części kart zajęć kierunkowe, jak i modułowe efekty uczenia się nie są przyporządkowane do trzech kategorii tj. wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie słownictwa efektów uczenia się do tego, ujętego w PRK.
2. Zaleca się dokonanie korekty efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie tak dla I, jak i II stopnia i dostosowanie ich do podstawowych kategorii charakterystyk uczenia się, jak i kategorii opisowych dla poziomów 6 i 7 zgodnych z wymaganiami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Zaleca się przyporządkowanie ujętych w kartach zajęć (które tego wymagają) efektów uczenia się do trzech kategorii tj. wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych.
4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na kierunku zarządzanie dobór zajęć i ich treści podporządkowane zostały zakładanym efektom uczenia się oraz ogólnoakademickiemu profilowi kształcenia.

Ułożenie programu studiów na kierunku zarządzanie na I stopniu (studia stacjonarne) i II stopniu (studia stacjonarne i niestacjonarne) jest logiczne i spójne. Jest to widoczne w treściach programowych ujętych w poszczególnych grupach zajęć. Ułożenie programu studiów umożliwia studentowi w procesie kształcenia (tak na I, jak i na II stopniu studiów) zdobywanie wiedzy od ogólnej do szczegółowej.

Kierunkowe efekty uczenia się tak na I stopniu studiów, jak i na II stopniu studiów osiągnąć są poprzez zajęcia, przynależące do grupy zajęć obowiązkowych, grupy (bloki) zajęć obieralnych oraz praktykę. W programie studiów I i II stopnia ujęto zajęcia do wyboru w jęz. polskim oraz w jęz. angielskim.

Na kierunku zarządzanie I stopnia studentom oferowane są cztery specjalności w języku polskim: *zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie sprzedażą, zarządzanie małym i średnim biznesem, zarządzanie finansami i rachunkowość przedsiębiorstw* oraz jedna w języku angielskim – *management*. Na kierunku zarządzanie II stopnia student może wybrać jedną z trzech oferowanych specjalności:

zarządzanie relacjami z prosumentem w gospodarce cyfrowej, zarządzanie projektami, praktyka zarządzania przedsiębiorstwem XXI wieku.

Na I stopniu studiów w programie zaplanowano zajęcia humanizujące do wyboru (sem. II, należy wybrać 1 zajęcia za 2 ECTS z 3 zajęć); blok zajęć do wyboru 1 – *funkcjonowanie firmy na rynku* (sem. IV, należy wybrać 1 zajęcia za 2 ECTS z 3 zajęć), blok przedmiot do wyboru 2 – zajęcia w języku obcym (sem. V, należy wybrać 1 zajęcia za 2 ECTS z 2 zajęć). Bloki przedmiotu do wyboru 3-10 realizowane są w semestrach V-VI, każdy z nich zawiera po 4 zajęcia po 1 przyporządkowanym do każdej specjalności w jęz. polskim. W bloku 11. ujętych jest 9 zajęć uzupełniających do wyboru, zaplanowanych do realizacji na VI semestrze, wybór 1 zajęć za 1 ECTS.

Na II stopniu studiów w programie ujęto blok zajęć do wyboru w jęz. angielskim (sem. IV, 6 zajęć), blok specjalności sem. III: *zarządzanie relacjami z prosumentem w gospodarce cyfrowej* (5 zajęć), *zarządzanie projektami* (5 zajęć), *praktyka zarządzania przedsiębiorstwem XXI wieku* (6 zajęć).

Studenci I stopnia realizują obowiązujące zajęcia spoza programu studiów. Są to: *szkolenie biblioteczne I* (sem. I), *zarządzanie informacją naukową (szkolenie biblioteczne II)* (sem. IV), *szkolenie z elementów prawa o szkolnictwie wyższym* (sem. I), *szkolenie BHP* (sem. I).

Student ma także do zrealizowania praktykę zawodową na I stopniu w wymiarze 6 tygodni/ 100 godz., na II stopniu w wymiarze 4 tygodnie/ 75 godz.

ZO PKA stwierdza, że treści programowe na kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki na I stopniu (studia stacjonarne) oraz na II stopniu (studia stacjonarne i niestacjonarne) są zgodne z przyjętymi do nich przez Uczelnię kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany.

Programy studiów kierunku zarządzania dla I i II stopnia podlegają okresowym przeglądom oraz aktualizacji treści kształcenia. Jest to wynikiem polityki monitorowania programów studiów realizowanej przez Dział Kształcenia. Programy studiów podlegają także monitorowaniu w ramach wprowadzonego systemu hospitacji i ankietyzacji zgodnie z Uchwałą Nr 90/2019 Senatu PŁ w sprawie ankietyzacji procesu kształcenia i hospitacji zajęć dydaktycznych. Korekty kart zajęć dokonywane są bezpośrednio przez Kierownika przedmiotu najpóźniej do dnia rozpoczęcia zajęć w semestrze, w którym realizowane są zajęcia, a następnie są weryfikowane przez RKS.

W programie studiów w kartach zajęć **rekomenduje się** przeprowadzenie przeglądu w zakresie treści zajęć, w stosunku do ich nazwy. Dla przykładu zajęcia *ekonomia w kontekście zrównoważonego rozwoju* nie zawierają w rozpisanych treściach problematyki zrównoważonego rozwoju (ani raz nie pojawia się ten termin w treściach zajęć). Są natomiast ujęte zagadnienia z zakresu makroekonomii, prawa, gospodarki cyfrowej, obsługi prawnej, uzyskania pomocy prawnej, ochrony danych osobowych i RODO. Do takich zagadnień zostały także przyporządkowane kierunkowe efekty uczenia się (Student operuje kategoriami świata cyfrowego uwzględniając elementy polityki gospodarczej, prawa, rozwoju inkluzywnego oraz cyberbezpieczeństwa, Student śledzi i dyskutuje najnowsze trendy we współczesnej gospodarce, Student uzasadnia wpływ zjawisk cyfrowych w ekonomii na procesy gospodarcze, uwarunkowania prawne, politykę fiskalną, rozwój inkluzywny oraz zastosowanie technologii blockchain, Student rozwiązuje problemy zarządzania z wykorzystaniem metod statystyki matematycznej), jak i modułowe efekty uczenia się.

Kolejną kwestią jest aktualność literatury ujętej w sylabusach. W części z nich brakuje aktualnej literatury np. z ostatnich pięciu lat. Dotyczy to w szczególności zajęć, gdzie w wyniku rozwoju

gospodarczego dochodzi do szybkiej zmiany stanu wiedzy np. zajęcia: *badania marketingowe*: pozycje z lat: 1999, 2003, 2005, 2007; *informatyka w zarządzaniu* – najnowsza pozycja literatury przedmiotu pochodzi z 2011, pozostałe 2000,2001,2002,2004; *zarządzanie wiedzą i aspekty kulturowe XXI wieku* – najnowsza pozycja literatury przedmiotu pochodzi 2009, pozostałe: 2007,2005,2002 oraz pozycje z XX w. **Rekomenduje się** dokonanie przeglądu sylabusów pod kątem aktualności zawartych w nich pozycji literatury.

Jak zaznaczono w raporcie samooceny (co też zostało potwierdzone zarówno na spotkaniach odbytych z kadrami, jak i z interesariuszami zewnętrznymi) przy tworzeniu treści kształcenia, były brane pod uwagę sugestie interesariuszy wewnętrznych, jak też zewnętrznych m. in. sugestie pracodawców, organizacji współpracujących z Uczelnią (dotyczyło to głównie wprowadzenia nowych treści – wskazano na języki obce, zarządzanie ryzykiem). Z uwagi na prowadzoną współpracę Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi należy uznać, że otrzymuje ona informacje z rynku, co do zapotrzebowania na absolwentów kierunku zarządzanie. Ponadto w jednostce wypracowano m.in. procedurę monitoringu karier zawodowych absolwentów funkcjonującego w oparciu m. in. o ankiety wypełniane drogą elektroniczną i zbierane przez Elektroniczny System Badania Losów Zawodowych Absolwentów Politechniki Łódzkiej (ZO PKA otrzymała przykład wypełnionej ankiety).

Analiza dostarczonej dokumentacji dotyczącej dorobku i osiągnięć naukowych w powiązaniu z doświadczeniami i dorobkiem dydaktycznym osób prowadzących zajęcia pozwala stwierdzić, że treści programowe są zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Dorobek naukowy nauczycieli predestynuje ich do prowadzenia zajęć, które realizują na kierunku zarządzanie.

Studia I stopnia na kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki prowadzone są w trybie stacjonarnym, trwają 6 semestrów. Program studiów zakłada uzyskanie 180 punktów ECTS. Zwieńczeniem studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego oraz uzyskanie tytułu licencjata.

Studia II stopnia na kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki, są prowadzone w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Studia trwają 4 semestry. Program studiów zakłada uzyskanie 120 punktów ECTS. Proces kształcenia zakończony jest otrzymaniem oceny pozytywnej z pracy dyplomowej i uzyskaniem tytułu magistra.

W harmonogramach studiów zawarte są informacje dotyczące zajęć na poszczególnych semestrach tak studiów I stopnia (studia stacjonarne,) jak i II stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne), wraz z przyporządkowaną im liczbą godzin i punktami ECTS.

Po analizie dokumentów ZO PKA stwierdza się, że zarówno czas trwania studiów I i II stopnia kierunku zarządzanie w realizowanych formach, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nakład pracy studenta uwzględnia liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów (udział w wykładach, ćwiczeniach) oraz ujętej w części sylabusów godzin pracy własnej potrzebnych: m. in. przygotowanie do wykładów, przygotowanie do ćwiczeń, studiowanie literatury, projekt, konsultacje w ramach projektu, przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego, przygotowanie do testu wiedzy i egzaminu.

Karty zajęć zawierają m.in. pozycję: bilans godzin, która powinna zawierać bilanse nakładu pracy studenta, jak również wskaźniki ilościowe określające nakład pracy studenta. Z analizy kart zajęć wynika, że nakłady pracy studenta nie są w większości z nich poprawnie ujęte.

Przedstawione w znacznej części sylabusów w części „Bilans godzin” informacje są niekompletne, ponieważ zawierają liczbę godzin dla form zajęć bezpośrednich, a bilans godzin pracy własnej jest uproszczony i niekompletny, powoduje, że bilans godzin dla zajęć jest mniejszy od 25 godzin na 1 ECST (na kierunku zarządzanie obowiązuje zgodnie z przesłaną dokumentacją przelicznik 1 punkt ECST odpowiada 25 godzinom). Dla przykładu zajęcia: *podstawy zarządzania* – 6 pkt ECST – bilans godzin to: wykład 30 godz., ćwiczenia 30 godz., inne 2 godz. – w sumie daje to 62 godz. a nie 150 godz.; *badania marketingowe* – 3 pkt ECST – bilans godzin to: wykład 15 godz., ćwiczenia 30 godz. – w sumie daje to 45 godz. a nie 75 godz.; *transfer technologii i ochrona własności intelektualnej* – 3 pkt ECST – bilans godzin to: wykład 30 godz., inne 2 godz. – w sumie daje to 32 godz. a nie 75 godz. *prawne i społeczne aspekty zarządzania* – 4 ECTS – bilans godzin to: wykład 45 godz., ćwiczenia 15 godz., *studia literatury przedmiotu* 20 godz., udział w pisemnych i/lub praktycznych formach weryfikacji 2 godz. – w sumie daje to 82 godz. a nie 100 godz.; *rachunkowość menedżerska z elementami analizy finansowej* – 5 pkt ECST – bilans godzin to: laboratorium 30 godz., inne 30 godz. – w sumie daje to 60 godz. a nie 125 godz.

W związku z powyższym **zaleca się** prawidłowe oszacowanie nakładu pracy studenta (rozpisanie godzin samodzielnej pracy studenta) poprzez przegląd i korektę bilansów godzin ujętych w sylabusach.

Realizacja programu studiów kierunku zarządzanie o profilu ogólnoakademickim uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich w wymiarze zgodnym z wymaganiami.

Na studiach I stopnia: studia stacjonarne tj.: na – 90 pkt ECTS; na studiach II stopnia studia stacjonarne- 61 pkt ECTS, studia niestacjonarne – 27 pkt ECTS.

Nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS jest równomiernie rozłożony we wszystkich semestrach (30 ECTS w każdym dla I stopnia oraz II stopnia studiów), co pozwala na racjonalne obciążenie studentów pracą.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć oraz grup zajęć, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Z analizy programu studiów, jak też kart zajęć wynika, że zarówno na I, jak i na II stopniu studiów układ zajęć jest logiczny i spójny. Treści programowe ułożono od ogółu to szczegółu. Zarówno dobór form zajęć, jak też proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe.

Na kierunku zarządzanie zajęcia do wyboru obejmują:

- na I stopniu dla studiów stacjonarnych, 64 punktów ECTS, co stanowi 35,6 % ogólnej liczby punktów ECTS,
- na II stopniu zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych: punktów 58 ECTS, co stanowi 48,3% ogólnej liczby punktów ECTS.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek przedstawia się następująco:

- I stopień studia stacjonarne – 102 punktów ECTS, co stanowi 56,7 % ogólnej liczby punktów ECTS,
- II stopień studia stacjonarne i niestacjonarne – 77 punktów ECTS, co stanowi 64,2% ogólnej liczby punktów ECTS.

Wobec powyższego stwierdza się, że wymaganie, aby wymiar liczby ECTS przypisany zajęciom lub grupie zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której został przyporządkowany był większy niż 50% został spełniony.

W programie studiów I stopnia ujęty jest lektorat z języka obcego w wymiarze 120 godzin, natomiast w programie studiów II stopnia realizowanych jest 105 godzin z zakresu języka obcego dla studiów stacjonarnych oraz 54 godzin dla studiów niestacjonarnych. Składa się na nie dla studiów stacjonarnych: 45 godzin języka obcego dla celów naukowych oraz 60 godzin przeznaczonych na zajęcia do wyboru w języku angielskim, dla studiów niestacjonarnych: 30 godzin języka obcego dla celów naukowych oraz 24 godzin przeznaczonych na zajęcia do wyboru w języku angielskim.

Zarówno dla I, jak i II stopnia studiów realizowane programy studiów umożliwiają osiągnięcie adekwatnych efektów uczenia się tj. odpowiednio: Student komunikuje się w języku obcym z uwzględnieniem języka specjalistycznego na poziomie biegłości B2 (W0927A1_U18) oraz Student komunikuje się w języku obcym z uwzględnieniem języka specjalistycznego na poziomie biegłości B2+ (W0928A2_U17).

Kierunek studiów zarządzanie przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych, w związku z tym spełniony powinien spełniać warunek uwzględnienia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą, niż jest to określone w wymaganiach formalnych. W przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji określono, że kierunku zarządzanie to – „nie dotyczy” – tak I jak i II stopnia studiów. Sformułowanie takie ujęto zarówno w raporcie samooceny, jak i w np. załącznikach do Uchwały nr 88/2020 Senatu PŁ z dnia 7 lipca 2020 r. Analiza zajęć w programie studiów wykazała, że na I stopniu studiów występuje pozycja blok przedmiotów humanizujących do wyboru, wśród których ujęto zajęcia: *psychologia, logiczne podstawy myślenia i komunikacji, globalizacja 4.0*, przypisano im 2 pkt ECTS (student wybiera 1 zajęcia za 2 ECTS z 3 zajęć), na II stopniu brak takich zajęć.

Wobec powyższego **zaleca się** włączenie do programu studiów (od nowego cyklu kształcenia) zajęć z dziedziny nauk humanistycznych o łącznej liczbie punktów ECTS nie mniejszej niż 5, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w przypadku kierunku zarządzanie, tak dla I, jak i dla II stopnia studiów.

Zgodnie z przedstawioną dokumentacją na kierunku zarządzanie na I stopniu zaplanowane zostały zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: *technologie informatyczne I* oraz *technologie informatyczne II*. Na II stopniu takich zajęć nie uwzględniono.

Z uwagi na panującą w kraju sytuację związaną z pandemią COVID-19 w semestrze letnim 2019/20 oraz zimowym i letnim 2020/2021 decyzją Rektora (Zarządzenie Nr 50/2020 Rektora PŁ z dnia 5 października 2020) wszystkie zajęcia zostały zorganizowane w formie zdalnej synchronicznej, przy użyciu narzędzi do kształcenia na odległość, oferowanych w ramach uczelnianej platformy e-learningowej WIKAMP lub narzędzi chmurowych Office 365. Na Uczelni wprowadzono system comiesięcznego raportowania wykonania zdalnych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli. Raporty te weryfikowane są raz w miesiącu

przez Prodziekana ds. kształcenia oraz porównywane z informacjami uzyskiwanymi od Wydziałowej Rady Studentów.

Zajęcia na kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki (studia I i II stopnia) realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, ćwiczeń laboratoryjnych, projektów oraz seminariów. Formy te zostały uzupełnione o e-learning. Forma zajęć jest dostosowana do specyfiki i merytorycznych treści poszczególnych zajęć. W programie studiów wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Do wymienionych form kształcenia, jak też treści programowych, efektów uczenia się stosowane są adekwatne metody kształcenia. W zależności od rodzaju zajęć, jego formy prowadzący wykorzystują m. in.: prezentacje multimedialne, studium przypadku, pracę w grupach, projekty, testy, prace pisemne, prezentacje ustne, burze mózgów. Zostało to stwierdzone na podstawie przedstawionej dokumentacji (raport samooceny, prace etapowe), udziału w hospitacjach (wykorzystywanie metod tradycyjnych: wykład z prezentacją, rozmów ze studentami, dyskusji), jak również odbytych spotkań w czasie wizytacji ZO PKA (kadra, studenci).

Zaznaczyć należy, że w kartach zajęć brakuje informacji dotyczących stosowanych na zajęciach metod dydaktycznych. W związku z powyższym **rekomenduje się** wprowadzenie do kart zajęć informacji dotyczących wykorzystywanych na zajęciach metodach dydaktycznych.

Na Wydziale OiZ wprowadzane i doskonalone są także nowoczesne metody kształcenia, które wykorzystują najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej takie, jak: Design Thinking, Problem Based Learning, Flipped Classroom, Tutoring, Case Teaching, Blended Learning. Władze dbają, aby kadra była przeszkolona w zakresie ich stosowania (szkolenia, wizyty studyjne na uczelniach europejskich University College London, Uniwersytet w Gandawie, Uniwersytet w Aarhus, Uniwersytet w Groningen oraz Uniwersytet w Oslo – z zakresu tutoring i w USA). Prowadzący zajęcia mogą doskonalić swoje umiejętności dydaktyczne także w ramach szkoleń oferowanych w PŁ np: grywalizacja, akademia Design Thinking z superwizją, facylitacja, Learning By Doing, Problem Based Learning, zarządzanie sobą w czasie, Flipped Education, dobre praktyki PBL, TRIZ, Akademia Caseteaching z superwizją, Storytelling, Human Centered Design, nowoczesne kompetencje dydaktyczne, umiejętności prezentacyjne.

W czasie pandemii CoVID-19 Uczelnia podjęła działania pozwalające jej na przystosowanie się do zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych zajęć. Główne wykorzystywane w tym celu narzędzia to pakiet Office 365, w tym przede wszystkim aplikacja MS Team, która umożliwia podział na grupy, prace w pokojach, możliwość przesyłania materiałów dydaktycznych, treści zadań przez wykładowców oraz załączania odpowiedzi na nie przez studentów, itp. Jest platformą bardzo użyteczną do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Na zajęciach laboratoryjnych i projektowych wykorzystywane jest oprogramowanie Microsoft Office Project Professional ze szczególnym uwzględnieniem MS Excel oraz Solver i Visual Basic, a także Microsoft Visio Professional.

Stosowane metody stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Wykorzystywane w procesie kształcenia metody pozwalają przygotować studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Są to ilościowe i jakościowe metody badawcze stosowane w naukach społecznych np. studia przypadków, metoda analizy i syntezy, Design Thinking, Problem Based Learning. Przykładowe zajęcia, podczas nauczania których stosuje się powyższe metody to dla studiów I stopnia: *wprowadzenie do metod rozwiązywania problemów*,

metody ilościowe w biznesie, metody i techniki zarządzania, badania marketingowe, podstawy metodologii badań naukowych, seminarium dyplomowe, dla studiów II stopnia: analiza statystyczna i optymalizacja, język obcy do celów naukowych, metodologia badań naukowych, seminarium dyplomowe.

Z informacji pozyskanych podczas spotkań ZO PKA w trakcie prowadzonej wizytacji (nie z kart zajęć – co znaczone wcześniej) wynika, że metody dydaktyczne stosowane w ramach lektoratów i innych zajęć w językach obcych umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 (studia I stopnia) oraz B2+ (studia II stopnia).

Jednostka umożliwia dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Studenci mogą korzystać z spersonalizowania realizacji zajęć wówczas, gdy są wyróżniającymi się dobrymi wynikami w nauce, mają osiągnięcia sportowe, borykają się z problemami zdrowotnymi i/lub niepełnosprawnością, borykają się z różnymi problemami w uczeniu się, czy też studiują na wielu kierunkach lub uczelniach.

Studenci mogą wnioskować o indywidualną organizację studiów, polegającą na odbywaniu studiów według dostosowanego do studenta programu studiów (IPS) (§12 oraz §13 Regulaminu Studiów w PŁ) lub o indywidualną organizację studiów, polegającą na dostosowanej do studenta organizacji zajęć (IOZ), tj. zmianie kolejności realizacji modułów przewidzianych programem studiów lub zmianie terminów i zasad zaliczania poszczególnych zajęć z której mogą skorzystać również studenci z niepełnosprawnościami.

Przewidziana jest także indywidualizacja procesu kształcenia dla studentów niepełnosprawnych. Zajmuje się tym głównie Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, wdrażające program „Politechnika bez barier”. Podejmuje wiele działań związanych m.in. z dostosowaniem programu studiów i zajęć do indywidualnych potrzeb, pomocą psychologiczną i doradztwem zawodowym, udziałem w szkoleniach rozwijających umiejętności osobiste, jak również z umożliwieniem dostępu do specjalistycznego sprzętu i programów komputerowych, np. przenośne powiększalniki dla osób słabo widzących, przenośne urządzenia wspomagające słyszenie, urządzenia brajlowskie, mini notebooki, dyktafony.

Realizację praktyk na kierunku zarządzanie, jej cele oraz obowiązki opiekunów i instytucji przyjmujących określa Regulamin studenckich praktyk zawodowych. Szczegółowe cele i zadania praktyk opisano w kierunkowym programie praktyk, a modułowe efekty uczenia się zostały opisane w kartach zajęć. Odpowiedzialność oraz zakres obowiązków opiekunów praktyk określa Zarządzenie Rektora nr 66/21 w sprawie Regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Politechnice Łódzkiej. Podstawą realizacji praktyk jest umowa zawarta pomiędzy Uczelnią a zakładami pracy, w których można zrealizować założenia programowe praktyki. Uczelnia zapewnia studentom miejsce odbywania praktyk, posiada bazę podmiotów deklarujących przyjęcie studentów na praktyki.

Wydział, w ramach ocenianego kierunku, wspiera studentów w poszukiwaniu firmy, w której będzie mógł realizować praktykę zawodową, w ramach licznych umów o współpracy z takimi pracodawcami, jak: Corning Optical Communication, Dell, BSH, Rossmann, Poczta Polska SA, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, Państwowa Inspekcja Pracy, Instytut Technologii Bezpieczeństwa MORATEX, Wielton, Brown Sp. zo.o., Kilagro Sp. z o.o., Centrum Transferu Technologii Politechniki Łódzkiej Sp. z o.o. Jednak w większości przypadków studenci samodzielnie organizują sobie możliwość realizacji praktyk w wybranym podmiocie gospodarczym. Zanim studenci rozpoczną praktykę, muszą otrzymać zgodę warunkowaną, związaną z tym czy program praktyk w danym podmiocie (zadania i powierzone obowiązki) są zgodne z celami i programem praktyk przewidzianym dla studentów WZiIP – tj.

uwarunkowane tym, czy realizacja praktyk pozwoli osiągnąć zakładane programem studiów efekty uczenia się. Realizacja praktyk rozpoczyna się po zaakceptowaniu złożonego przez studenta wniosku, a decyzję podejmuje powołany przez Dziekana Wydziałowy opiekun praktyk. Na Wydziale powołanych jest dwóch opiekunów praktyk – jeden dla studiów stacjonarnych i jeden dla studiów niestacjonarnych.

Na kierunku zarządzanie wprowadzony jest obowiązek 6 tygodniowych praktyk zawodowych na studiach I stopnia (100 godzin, którym przypisano 4 pkt. ECTS) oraz 4 tygodniowych praktyk zawodowych na studiach II stopnia (75 godzin, którym przypisano 3 pkt. ECTS). Na platformie WIKAMP został opracowany i udostępniony specjalny kurs dedykowany praktykom zawodowym. W kursie udostępniono szczegółowe instrukcje, prezentacje, wymagane dokumenty, co zawarto w opracowanym przewodniku praktyk. Studenci mogą zapoznać się z programem praktyk, zasadami ich realizacji oraz rozliczenia praktyk w formie sprawozdania z praktyk.

Treści programowe określone dla praktyk i wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami. Umieszczenie praktyk w planie studiów oraz dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Miejsca praktyk są dobrane odpowiednio i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wskazuje na to lista podmiotów. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Na Wydziale prowadzone są także specjalne programy praktyk:

- w ramach Diamentowej praktyki, której członkami są największe firmy z regionu łódzkiego, takie jak: ABB, Amcor, BSH, Corning, Dell, Infosys, Lumileds i Rossmann,
- w ramach Bursztynowej praktyki, w którą zaangażowane są firmy przede wszystkim z sektora MSP z kapitałem polskim,
- w ramach Szmaragdowej Praktyki, której partnerem są organizacje i instytucje samorządowe oraz NGO.

Dodatkowo studenci poszukujący ofert praktyk mogą skorzystać z pomocy Biura Karier, a także z zawodowych kontaktów pracowników Uczelni z przedstawicielami biznesu. Oferty te publikowane są w kursie “praktyki” na platformie WIKAMP.

Po zakończeniu praktyk, studenci są zobligowani przygotować sprawozdanie z praktyk. W przypadku chęci odbycia praktyki zawodowej na podstawie innej aktywności – złożyć wniosek o zaliczenie praktyk. Zaliczenia praktyk, potwierdzających osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się dokonuje Wydziałowy opiekun praktyk. Praktyki mogą być zorganizowane w oparciu o podpisane porozumienia bądź umowy pomiędzy praktykantem a instytucją organizującą praktyki (umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło, umowa o praktykę, umowa o wolontariat lub inne indywidualne porozumienie). W przypadku zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej brak jest faktycznych podstaw do oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. W opinii zespołu oceniającego powyższe rozwiązania nie umożliwiają kompleksowej i odnoszącej się do każdego z zakładanych efektów uczenia się oceny, zwłaszcza w przypadku zaliczania praktyk bez obowiązku ich odbycia. Rekomenduje się weryfikację regulaminu praktyk z uwzględnieniem art. 71 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w odniesieniu do potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia.

Dobór miejsc odbywania praktyk (w przypadku faktycznej realizacji praktyk przez studentów) jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia, co powinno zapewnić studentom infrastrukturę i wyposażenie umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Brak jest jednak kontroli ze strony Uczelni nad tym aspektem organizacji praktyk. Praktyki nie są hospitowane. Brak jest możliwości weryfikacji tego aspektu w przypadku zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Brak jest również prowadzonej przez Uczelnię weryfikacji kompetencji zakładowych opiekunów praktyk. Rekomenduje się hospitowanie praktyk, w przypadku trudności z przeprowadzeniem hospitacji tradycyjnej, np. w sytuacji znacznej odległości miejsca odbywania praktyki od Uczelni, sytuacji pandemicznej hospitacja może odbywać się na podstawie rozmowy telefonicznej, mailowej opiekuna z ramienia Uczelni z opiekunem ze strony instytucji przyjmującej. **Rekomenduje się** wypracowanie systemu i metod weryfikacji i kontroli kompetencji zakładowych opiekunów praktyk.

Z przedstawionej dokumentacji (harmonogramy studiów) wynika, że sposób rozplanowania zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku. Na studiach niestacjonarnych obowiązuje weekendowy system zjazdów. Zajęcia odbywają się soboty i niedziele zgodnie z terminarzem zjazdów ustalonym na Uczelni. Aktualne plany zajęć oraz harmonogramy poszczególnych sesji egzaminacyjnych, a także podział roku akademickiego są publikowane na stronie Wydziału. Efektywnej realizacji zajęć sprzyja ustalona liczebność grup studenckich dla różnych form zajęć (§59 Regulaminu Pracy w PŁ, wprowadzony Zarządzeniem Nr 45/2019 Rektora PŁ): ćwiczenia audytoryjne – 20-30 osób, lektoraty języków obcych – 12-18 osób, zajęcia laboratoryjne – 10-15 osób, zajęcia projektowe – 12-15 osób, zajęcia seminaryjne – 12-20 osób.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom ocenianego kierunku studiów informacji zwrotnej o osiągniętych efektach uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przeprowadzona analiza dostarczonej przez Władze Wydziału dokumentacji, jak też odbyte spotkania ZO PKA podczas wizytacji pozwalają stwierdzić, że treści programowe obowiązujące na kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki dla I studiów stacjonarnych i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Treści programowe są ułożone od ogółu do szczegółu, są kompleksowe i spójne oraz pozwalają na uzyskanie efektów uczenia się. Analiza kart zajęć wykazała, że w przypadku części zajęć ich treści nie są w pełni kompatybilne do nazwy (np. *ekonomia w kontekście zrównoważonego rozwoju*). Wobec powyższego **rekomenduje się** przeprowadzenie przeglądu sylabusów pod kątem adekwatności treści programowych i efektów uczenia się do nazwy zajęć, podjęcie działań korygujących. W części kart zajęć stwierdzono również brak aktualnej literatury (np. sprzed pięciu lat). **Rekomenduje się** zatem dokonanie przeglądu i aktualizacji literatury w kartach zajęć, zwłaszcza w odniesieniu do zajęć, gdzie

w wyniku rozwoju gospodarczego dochodzi do szybkiej zmiany stanu wiedzy o publikacje uwzględniające aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny, do której kierunek został przypisany.

Treści programowe są powiązane z działalnością naukową osób prowadzących zajęcia. Uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań z naciskiem na dyscyplinę wiodącą: nauki o zarządzaniu i jakości. Są zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinie, do której przypisano kierunek.

Zarówno czas trwania studiów I i II stopnia kierunku zarządzanie w realizowanych formach, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów jest zgodna z wymaganiami.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

W przypadku profilu ogólnoakademickiego studiów, co najmniej połowa punktów ECTS musi zostać przypisana zajęciom lub grupom zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej i dodatkowej, do których został przyporządkowany kierunek. W przypadku ocenionego kierunku studiów, wymaganie to jest spełnione.

Na kierunku zarządzanie zarówno na I, jak i II stopniu studiów oferowane są zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Stosowane na zajęciach metody umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia.

Okres pandemii spowodował, iż kształcenie na Wydziale odbywa się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Prowadzący zajęcia korzystają z narzędzi do kształcenia na odległość, oferowanych w ramach uczelnianej platformy e-learningowej WIKAMP lub narzędzi chmurowych Office 365.

W programie studiów wykorzystywane są różne, specyficzne, adekwatne do zajęć metody kształcenia, które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (np. prezentacje multimedialne, studium przypadku, pracę w grupach, projekty, testy, prace pisemne, prezentacje ustne, burze mózgów). Przy doborze metod dydaktycznych uwzględniane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, które mają służyć wspomaganie osiągania przez studentów efektów uczenia się. Wykorzystywane metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Pozwalają także przygotować studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Widoczne jest to na różnych zajęciach np.: Metody ilościowe w biznesie, Metody i techniki zarządzania, Seminarium dyplomowe.

W kartach zajęć brakuje informacji dotyczących stosowanych na zajęciach metod dydaktycznych. **Rekomenduje się** zatem wprowadzenie do kart zajęć informacji dotyczących wykorzystywanych na zajęciach metodach dydaktycznych. Należy także – w kolejnym kroku – uzupełnić informacje w kartach zajęć dotyczące przypisania metod dydaktycznych do efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Uczelnia umożliwia dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Studenci mogą wnioskować o indywidualną organizację studiów, polegającą na odbywaniu studiów według dostosowanego do studenta programu studiów lub o indywidualną organizację studiów, polegającą na dostosowanej do studenta organizacji zajęć. Przewidziana jest także indywidualizacja procesu kształcenia dla studentów niepełnosprawnych.

Sposób rozplanowania zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk z ramienia Uczelni umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia nie ma stworzonych kryteriów (kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje) dla opiekunów praktyk instytucji przyjmującej studenta na praktykę. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, które to obejmują wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określają ich zadania i zakres odpowiedzialności. Uczelnia określa kryteria, które muszą spełniać podmioty, w których studenci odbywają praktyki, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę. Uczelnia nie określiła reguł przeprowadzania hospitacji.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, opiekun praktyk zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Część studentów korzysta z różnych form zaliczania praktyk studenckich bez obowiązku ich odbycia. Osiągnięcie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, to jest opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię.

Po przeprowadzonej analizie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przedstawione w znacznej części sylabusów bilanse godzin nie są zgodne z przyporządkowanymi do zajęć punktami ECST. W bilansie godzin w części kart zajęć nie rozpisano poprawnie nakładu pracy własnej studenta.
2. Kierunek studiów zarządzanie przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych, w związku z tym spełniony powinien spełniać warunek uwzględnienia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą, niż jest to określone w wymaganiach formalnych. Warunek ten nie jest spełniony.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się prawidłowe ujęcie nakładu pracy studenta (rozpisanie godzin samodzielnej pracy studenta), korektę bilansów godzin ujętych w sylabusach.
2. Zaleca się ujęcie w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na kierunek zarządzanie profil ogólnoakademicki na I rok studiów I i II stopnia na rok akademicki 2021/2022 zostały określone w Uchwale Nr 55/2020 Senatu PŁ w sprawie zasad rekrutacji na studia I i II stopnia w PŁ w roku akademickim 2021/2022. Informacje dotyczące rekrutacji wraz z adekwatnymi dokumentami studenci mogą pozyskać ze strony internetowej Uczelni. Na PŁ istnieją odpowiednio opisane procedury dotyczące naboru kandydatów na studia I stopnia, w których za podstawę postępowania kwalifikacyjnego przyjmuje się wyniki egzaminu ujęte na świadectwie dojrzałości lub równorzędnym (uzyskanym poza polskim systemem oświaty) z przedmiotów obowiązujących przy kwalifikacji na kierunek zarządzanie tj. matematyka oraz język obcy. Sposób przeliczania wyników egzaminów maturalnych na punkty rekrutacyjne określają stosowne Uchwały. Odrębne zasady stosuje się do laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich. Kwestię tę reguluje Uchwała Nr 86/2019 Senatu PŁ. Ujęto w niej zamkniętą listę olimpiad i konkursów, w przypadku których możliwe jest przyjęcie na studia I stopnia z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego. Dla ocenianego kierunku są to m. in. Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej, Olimpiada Wiedzy o ubezpieczeniach społecznych oraz Ogólnopolski konkurs „Najlepsze zajęcia z przedsiębiorczości”.

Podstawą klasyfikacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia jest suma punktów z liczby punktów wynikająca z przeliczenia oceny wpisanej w dyplomie ukończenia studiów I stopnia, studiów II stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub równorzędnych oraz liczby punktów z rozmowy kwalifikacyjnej (skala od 0 do 100). Do dalszego postępowania kwalifikacyjnego przechodzą wyłącznie kandydaci, którzy z przeprowadzonej rozmowy kwalifikacyjnej uzyskali ocenę różną od zera.

Zgodnie z zapisami ujętymi w Uchwale 18/2021 Senatu PŁ w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w PŁ przewiduje się również przyjęcie na studia I lub II stopnia w trybie potwierdzenia efektów uczenia się. Warunki odbywania studiów przez studentów zrekrutowanych na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, określone zostały w rozdziale 9 Regulaminu Studiów PŁ. Informacje dotyczące zasad przyjęć w trybie potwierdzenia efektów uczenia się, tryb postępowania rekrutacji wraz z adekwatnymi dokumentami dostępne są na stronie internetowej Uczelni.

Zarówno z przedstawionej dokumentacji, dokumentacji dostępnej na stronie internetowej Uczelni, jak i odbytych spotkań podczas wizytacji szczególnie ze studentami wynika, że warunki procesu rekrutacji są bezstronne oraz zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

Warunki rekrutacji na studia nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Jak wynika z Regulaminu Studiów w PŁ (§14. pkt 17) „Student, który uczestniczył w pracach naukowych, kursach, szkoleniach lub innych formach kształcenia może być, na jego wniosek, zwolniony z udziału w części lub całości zajęć, dla którego założone efekty uczenia się osiągnął w tych formach kształcenia. W takim przypadku studentowi można również zaliczyć dane zajęcia w oparciu o uznanie osiągniętych efektów uczenia się. O zwolnieniu i ewentualnych zaliczeniach decyduje Prodziekan na pisemny wniosek studenta złożony w terminie do 30 dni od rozpoczęcia semestru.” Student do wniosku, o którym mowa w Regulaminie Studiów w PŁ dołącza potwierdzenie uzyskanych wcześniej ocen wraz z kartą zajęć oraz z opinią osoby prowadzącej zajęcia w bieżącym roku akademickim lub kierownika przedmiotu na temat możliwości uznania efektów uczenia się. Aby student był zwolniony z uczestnictwa w zajęciach i zaliczeniach z danych zajęć jego podanie musi być pozytywnie rozpatrzone.

W sytuacji, gdy student przenosi się na dany kierunek studiów, prowadzony przez PŁ z innego kierunku lub innej uczelni, uznanie efektów uczenia się ma zastosowanie §30 Regulaminu Studiów w PŁ. Za podstawę uznania efektów uznawany jest wypis ocen realizowanych przez studenta na poprzednim kierunku/uczelni. Prodziekan ds. studenckich dokonuje porównania osiągniętych przez studenta efektów uczenia się na poprzednim kierunku lub uczelni z efektami uczenia się na kierunku, na który student chce się przenieść. Na tej podstawie podejmuje decyzję o uznaniu bądź nie efektów uczenia się. W przypadku uznania efektów uczenia się wyznacza on ewentualne różnice programowe do uzupełnienia przez studenta w kolejnych semestrach wraz z terminami ich uzupełnienia.

Zgodnie z zapisem §32 Regulaminu Studiów w PŁ, jeśli student studiuje na wielu kierunkach studiów (także w innych uczelniach) to Prodziekan Wydziału przyjmującego studenta na dodatkowy kierunek studiów podejmuje decyzję o uznaniu dotychczas osiągniętych efektów uczenia się.

W przypadku gdy student kierunku zarządzanie realizuje część studiów w innej uczelni – uczelni zagranicznej np. w ramach realizacji programu Erasmus+, musi skontaktować się z Koordynatorem ds. studiów obcojęzycznych i wymiany studentów – w przypadku studiów zagranicznych, Opiekunem do spraw praktyk zagranicznych celem uzyskania informacji na temat koniecznych do osiągnięcia efektów uczenia się uczelni zagranicznej i wyborze właściwych. Przed wyjazdem studenta zarówno koordynator/opiekun, jak i Prodziekan ds. studenckich podpisują dokumenty: Learning Agreement For Studies (LAS) – w przypadku studiów lub Learning Agreement For Traineeships (LAT) – w przypadku praktyk. Po zrealizowaniu części studiów poza PŁ student jest zobowiązany do przedstawienia potwierdzonych przez uczelnię przyjmującą w przypadku studiów lub jednostkę przyjmującą w przypadku praktyk, dokumentów wskazujących na osiągnięte efekty uczenia się oraz wyniki, na podstawie których Prodziekan wydaje decyzję o uznaniu efektów uczenia się. W przypadku nie osiągnięcia przez studenta wszystkich efektów uczenia się wpisanych do LAS lub LAT, Prodziekan wydaje decyzję o konieczności ich uzupełnienia w toku kontynuacji studiów w PŁ.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na kierunku zarządzanie określone są w Regulaminie studiów w PŁ w rozdziałach 11 (rozdział poświęcony pracy dyplomowej) i 12 (rozdział poświęcony egzaminowi dyplomowemu). Dodatkowo na stronie internetowej do dyspozycji studenta zamieszczone są wszelkie niezbędne informacje dotyczące procesu dyplomowania. Zawiera ona następujące pozycje: obowiązujące zarządzenia/regulaminy, wybór promotora oraz obszaru dyplomowania, lista dyplomantów, praca dyplomowa, inicjacja procesu dyplomowania – antyplagiat JSA, składanie

dokumentów, egzamin dyplomowy, odbiór dyplomu/zaświadczenia absolwenckiego, informacje dodatkowe, druki do pobrania dla promotora i recenzenta, druki do pobrania dla absolwenta.

Na kierunku zarządzanie studenci realizują prace dyplomowe wyłącznie w sposób indywidualny, choć regulamin studiów dopuszcza możliwość prac współautorskich.

Proces dyplomowania składa się z kilku etapów. Pierwszym jest wybór promotora i obszaru dyplomowania przez studenta. W roku akademickim 2021/2022 wdrożono elektroniczny system zapisów do promotorów, obsługiwany za pomocą platformy WIKAMP. Etap ten wymaga najpierw podjęcia działań skupiających się na aktualizacji listy obszarów dyplomowania, dorobku naukowego i praktycznego potwierdzających kompetencje potencjalnych promotorów, co podlega weryfikacji przez Radę Kierunku Studiów. Przed powołaniem promotorów Prodziekana ds. studenckich dokonuje weryfikacji sumarycznej liczby godzin przypisanych każdemu z nich tak, by zgodnie z §58 Regulaminem Pracy łączna liczba godzin planowanych w roku akademickim z tytułu sprawowania funkcji promotora, nie przekraczała 180 godzin (do wykonania rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych zalicza się 15 godzin za pracę magisterską oraz 10 godzin za pracę licencjacką). Na tej podstawie przez Radę zostaje zatwierdzona lista promotorów z przypisanymi do nich obszarami dyplomowania, która następnie jest upubliczniona na stronie internetowej Wydziału – podana do wiadomości studentów. Następnie wykaz dyplomantów z przypisanymi promotorami zostaje umieszczony na stronie wydziałowej. Po dokonaniu wyboru promotora i obszaru dyplomowania przez studenta, następnym etapem jest ustalenie z promotorem tematu pracy dyplomowej oraz syntetycznego jej zakresu. Zgodnie z zapisem ujętym w Regulaminie Studiów (§ 36 pkt 4.) temat pracy dyplomowej musi zostać ustalony przed semestrem dyplomowym - na kierunku zarządzanie jest to semestr letni. W kolejnym etapie proponowane tematy i zakresy prac dyplomowych poddawane są ocenie Rady Kierunku Studiów pod kątem zgodności z kierunkiem, profilem i poziomem studiów. Zaopiniowane przez Radę tematy i zakresy prac dyplomowych są zatwierdzane przez Prodziekana ds. kształcenia, zgodnie z Regulamin Studiów w PŁ.

Zgodnie z Uchwałą Senatu PŁ Nr 20/2020 w sprawie ustalenia wytycznych dla rad kierunków studiów, dotyczących tworzenia i doskonalenia projektów programów studiów I i II stopnia, za wykonanie pracy dyplomowej licencjackiej student otrzymuje 10 punktów ECTS, wliczanych do liczby punktów nominalnych, koniecznych do ukończenia studiów I stopnia. Po złożeniu pracy dyplomowej przez studenta podlega ona niezależnym dwóm ocenom. Pierwszą dokonuje promotor, drugą recenzent. Zgodnie z § 39 pkt. 4. Regulaminu Studiów w PŁ recenzentem może być osoba ze stopniem doktora w przypadku, gdy promotorem jest pracownik samodzielny. Recenzja sporządzana jest na adekwatnym dokumencie recenzji, której wzór jest dostępny na stronie wydziałowej. Praca dyplomowa poddawana jest również procedurze antyplagiatowej. Określa to Zarządzenie Nr 43/2019 Rektora PŁ, zmieniającym Zarządzenie Nr 16/2019 Rektora PŁ w sprawie Procedury antyplagiatowej prac dyplomowych w PŁ. Zgodnie z nim przyjmuje się, iż praca samodzielna to taka, której PRP nie przekraczają przyjętych poziomów tolerancji, które sygnalizowane są adekwatnym kolorem: pomarańczowym (poziom ostrzegawczy) lub czerwonym (poziom alarmowy) dla każdego z czterech wariantów długości frazy (raport ogólny). W przypadku pojawienia się koloru pomarańczowego i czerwonego promotor zobligowany jest do wnikliwej analizy tekstu (raport szczegółowy) pod kątem ewentualnych zapożyczeń i wypełnienia dodatkowo załącznika nr 5 do procedury antyplagiatowej. Gdy w wyniku tej analizy promotor stwierdza, iż praca zawiera nieuprawnione zapożyczenia, co wymaga uzasadnienia promotora, praca odsyłana jest studentowi do poprawy. Etapem kończącym - po złożeniu pracy dyplomowej i dopełnieniu wszelkich formalności przez studenta wynikających z Regulaminu Studiów -

jest przystąpienie do egzaminu dyplomowego. Przebieg, zakres, zasady oceny i dokumentowanie egzaminu określa rozdział 12. Regulaminu Studiów w PŁ.

W programach studiów (od roku 2019/2020) został wprowadzony egzamin kompetencyjny. Jest on organizowany w trakcie ostatniego semestru studiów. Zgodnie z Regulaminem Studiów w PŁ student ma prawo do co najmniej dwukrotnego przystąpienia do egzaminu kompetencyjnego w trakcie tego semestru (§ 16 pkt 3.). Jego zadaniem jest weryfikacja stopnia osiągnięcia przez studentów zagregowanych kierunkowych efektów uczenia się. Polega on na rozwiązaniu case study przez studenta wraz z jego omówieniem. Jest przeprowadzany w formie ustnej, która może być uzupełniona o formę pisemną. Egzamin przeprowadza powołana przez Prodziekana komisja. Ocena z tego egzaminu jest wliczana do średniej ważonej, mającej wpływ na ostateczny wynik studiów, przez co staje się ważną składową oceny końcowej na dyplomie.

Przedstawione ZO PKA dokumenty odnosiły się również do tzw. „starej ścieżki” dyplomowania (dotyczyło to prac licencjackich). Student podczas egzaminu losował pytania z puli 20 pytań ogólnych (2 pytania) i 10 pytań specjalnościowych (1 pytanie). W części poświęconej egzaminowi dyplomowemu student miał za zadanie odpowiedzieć na każde z 3 pytań w stopniu przynajmniej dostatecznym.

Na kierunku zarządzanie prowadzona była procedura dyplomowania w formie zdalnej, którą reguluje Komunikat Prorektora ds. Kształcenia ws. zasad organizacji egzaminów dyplomowych przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość z dnia 29 czerwca 2020 roku.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Politechniki Łódzkiej nr 10/2019 z dnia 19 lutego 2019 roku prace dyplomowe realizowane na kierunku zarządzanie I i II stopnia na Wydziale podlegają corocznie zaopiniowaniu przez Radę Kierunku.

Prace dyplomowe podlegają cyklicznie (co semestr) ocenie, której dokonują władze Wydziału. Proces ten nie jest protokołowany, prace wybierane są losowo. Podczas spotkań Dziekana Wydziału z Przewodniczącą Rady Kierunku przekazywane są ustnie przez Dziekana informacje i spostrzeżenia, dotyczące zakresu prac dyplomowych i ich zgodności z kierunkiem. Dziekan Wydziału przeprowadza okresowo szkolenie z wytycznych dotyczących zakresów prac dyplomowych realizowanych na Wydziale oraz zasad ich opracowywania i redagowania. Rekomenduje się wprowadzenie protokołowania prowadzonych ocen prac dyplomowych, przyjęcie stosownych dla Wydziału wytycznych w tym zakresie.

Efektom przeprowadzanych ocen było opracowanie w bieżącym roku akademickim standardów przygotowania prac dyplomowych, przydatnych zarówno dla promotorów, jak i studentów, które są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Standaryzacja dotyczyła także formułowania opinii promotorów i recenzji prac.

Weryfikacja efektów uczenia się uregulowana jest głównie w Regulaminie Studiów w PŁ. W dokumencie tym zostały określone prawa i obowiązki studenta dotyczące zaliczania zajęć, zdawania egzaminów, zaliczania kolejnych etapów studiów i zakończenia procesu kształcenia. Zapisano w nim również ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, jak też sformułowano uprawnienia odwoławcze oraz konsekwencje braku zaliczenia.

Zgodnie z zapisem w Regulaminie Studiów w PŁ (§ 14. pkt 1.) „Treści, metody i formy weryfikacji efektów uczenia się oraz zasady i sposób ustalania oceny końcowej z zajęć zawarte są w karcie zajęć dostępnej za pośrednictwem systemu informatycznego Uczelni i obowiązują studenta oraz realizujących zajęcia nauczycieli akademickich.” W Politechnice Łódzkiej stosuje się następującą skalę

ocen: pięć – 5,0; cztery i pół – 4,5; cztery – 4,0; trzy i pół – 3,5; trzy – 3,0; dwa – 2,0. Najniższą i jedyną niezaliczającą oceną jest ocena dwa – 2,0 (Regulamin Studiów w PŁ § 18. pkt 1.).

Nauczyciele akademicy zobowiązani są na pierwszych zajęciach przedstawić studentom elementy zawarte w karcie zajęć oraz do sformułowania i udokumentowanego podania do wiadomości studentów: zasad odbywania zajęć dydaktycznych, warunków usprawiedliwiania i odrabiania nieobecności na zajęciach, warunków i trybu przystępowania i uzyskiwania zaliczenia zajęć, metod weryfikacji i warunków przeprowadzania sprawdzianów uzyskania efektów uczenia się, zasad ustalania ocen częściowych ze składowych form zajęć i oceny końcowej, terminów konsultacji dostosowanych do formy studiów.

Analiza kart zajęć wykazała, że prowadzący poszczególne formy zajęć określają sposób weryfikowania modułowych efektów uczenia się w oparciu o treści programowe. Podawane są także formy i warunki zaliczenia zajęć. Z perspektywy studenta ważne jest uzyskanie konkretnej informacji zwrotnej co do formy i warunków zaliczenia zajęć. W karcie zajęć powinna być ujęta przy samej formie zaliczenia informacja dotycząca zasad ustalania ocen częściowych ze składowych form zajęć i oceny końcowej. W części sylabusów brakuje takiej informacji przykładowo dla zajęć: Zachowania organizacyjne, Analiza statystyczna i optymalizacja, Komunikacja społeczna. **Rekomenduje się** ujęcie w kartach zajęć przy formie zaliczenia również informacji o zasadach ustalania ocen częściowych ze składowych form zajęć i oceny końcowej (tak, jak to jest w części sylabusów np. określone procentowo).

Zgodnie z zapisami zawartymi w rozdziale 5 Regulaminu Studiów w PŁ oraz praktykami stosowanymi na Wydziale istnieje możliwość adoptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością „w indywidualnych przypadkach dotyczących egzaminów, lub innych form weryfikacji efektów uczenia się dopuszcza się dostosowanie formy weryfikacji do specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności studenta”. (Regulamin Studiów w PŁ § 27 pkt 6.) Prowadzący zajęcia przygotowują odpowiednie metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowane do osób niepełnosprawnych. Specjalne potrzeby wynikające z niepełnosprawności studenta obejmują udział asystentów osób niepełnosprawnych w zajęciach i zaliczeniach, w tym tłumaczy języka migowego, lektorów, stenotypistów i asystentów laboratoryjnych. Zasady ich udziału w zajęciach i zaliczeniach są ustalane na podstawie opinii Biura ds. Osób Niepełnosprawnych PŁ i za zgodą Prodziekana.

Przyjęte przez Uczelnię i stosowane na kierunku zarządzanie – profil ogólnoakademicki ogólne zasady weryfikacji i oceny zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Stwierdza się, że Uczelnia wypracowała zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

Ujęte one zostały w Regulaminie Studiów w PŁ. Zgodnie z § 14 pkt 10 „Student ma prawo wglądu do swoich ocenionych prac, w terminach wskazanych przez prowadzącego zajęcia.” Studenci informowani są na bieżąco na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie procesu dydaktycznego od prowadzącego zajęcia. Podczas zajęć zdalnych jest to możliwe dzięki wykorzystaniu systemu informatycznego funkcjonującego na PŁ, w tym również na Wydziale. Student jest zobowiązany do zapoznania się z wynikami zaliczeń zajęć zarejestrowanych w systemie informatycznym Uczelni. Jeśli student ma zastrzeżenia co do zarejestrowanych wyników może dokonać zgłoszenia do właściwego kierownika przedmiotu lub Prodziekana w odpowiednim terminie obligatoryjnym, wynikającym z kalendarza roku akademickiego obowiązującego na Uczelni.

W przypadku ponownego przystąpienia przez studenta do egzaminu lub zaliczenia, wyniki wcześniej przeprowadzonego egzaminu lub innej formy weryfikacji efektów uczenia się powinny być udostępnione zainteresowanemu studentowi na co najmniej 48 godzin przed ostatnim z wyznaczonych w danej sesji egzaminacyjnej terminów zaliczeń zajęć.

Istnieje kilka możliwości, z których skorzystać może student wówczas, gdy ma zastrzeżenia co do uzyskanej oceny. Może zgłosić się on do prowadzącego zajęcia celem uzyskania informacji dotyczących podjęcia przez wykładowcę decyzji o wystawieniu takiej, a nie innej oceny. Jeśli student przyjmuje wyjaśnienia i zgadza się z nimi ustalany zostaje termin poprawienia oceny (jeśli nie został on wcześniej wskazany). Może się zdarzyć sytuacja, że racja będzie po stronie studenta wówczas ocena zostanie zmieniona na pozytywną – odpowiadającą faktycznemu stanowi wiedzy studenta. Kolejną możliwością jest włączenie do procesu mediacji starostę/starościny roku. Również i w tym przypadku wynik takiej mediacji może być taki, jak w przypadku opisywanym powyżej. Student może również zwrócić się o wsparcie w procesie mediacji przez Wydziałową Radę Studentów, której misją jest wsparcie studentów i udzielenie im pomocy w każdej sprawie. Może także skorzystać z pomocy przypisanego dla swojego kierunku, powołanego przez Prodziekana ds. studenckich, opiekuna roku (§11 Regulaminu Studiów w PŁ). Zgodnie z § 17 pkt 1 Regulaminu Studiów w PŁ student ma prawo złożyć uzasadniony wniosek do Prodziekana o wyznaczenie egzaminu komisyjnego lub zaliczenia komisyjnego. Na potrzeby przebiegu egzaminu komisyjnego powołuje się niezależną komisję egzaminacyjną, w skład której nie wchodzi wykładowca, co do którego powstał spór.

Ważnymi aktami prawnymi dotyczącymi kwestii reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem obowiązującymi w PŁ są Regulamin Pracy (VIII – Przeciwdziałanie dyskryminacji i mobbingowi – par 93 i dalej) oraz Regulamin Organizacyjny (2.5. Centrum Zarządzania Kapitałem Ludzkim p. 26). W aktach tych znajdują się zapisy dotyczące kwestii mobbingu i dyskryminacji. Na mocy Zarządzenia Rektora Nr 51/2019 z dnia 23 września 2019 r. na PŁ wprowadzono Regulamin wewnętrznej polityki antymobbingowej, jak też na mocy Zarządzenia Rektora Nr 50/2019 z dnia 23 września 2019 r. wprowadzono Regulamin praktyk antidyskryminacyjnych. W Zarządzeniach tych ujęto m.in. procedury postępowania w sytuacji podejrzenia o działanie o charakterze mobbingowym lub dyskryminacyjnym. Na Uczelni zostały powołane Komisje Dyscyplinarne wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Art. 278.), powołani zostali również i Rzecznicy dyscyplinarni, o których mowa w Zarządzeniu Rektora Nr 53/2020 z dnia 26 października 2020 r. Dodatkowo pod koniec roku 2021 Rektor PŁ podpisał dokument: Plan równości płci na Politechnice Łódzkiej. Na mocy Zarządzenia Rektora Nr 53/2020 z dnia 26 października 2020 r. oraz Nr 68/2020 z dnia 2 grudnia 2020 r. została w PŁ powołana Komisja ds. Dobrych Praktyk Akademickich.

Uczelnia podejmuje działania, aby metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantowały identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. Służą temu m. in. dokumenty: Zarządzenie nr 56/2021 Rektora PŁ z dnia 4.10.2021r. określa zasady organizacji zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Politechnice Łódzkiej oraz Zarządzenie Nr 41/2019 i Nr 09/2017 Rektora Politechniki Łódzkiej w sprawie wdrożenia dokumentacji ochrony danych osobowych w Politechnice Łódzkiej (przepisy zawarte w tym Zarządzeniu mają zastosowanie do prowadzenia i archiwizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). PŁ udostępnia legalnie i bezpłatnie dla wszystkich uprawnionych użytkowników narzędzia (platforma zdalnego nauczania i komunikacji WIKAMP, narzędzia chmurowe Office365 ze szczególnym uwzględnieniem Teams, platforma Webinarów PŁ), które zapewniają przestrzeganie obowiązujących

przepisów prawa, w tym w szczególności prawa autorskiego, licencyjnego i które zapewniają ochronę danych osobowych.

Metody weryfikacji efektów uczenia się określa nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia. Ujęte są one w karcie zajęć oraz w karcie warunków realizacji przedmiotu, której wzór określony został na poziomie Uczelni (Karta warunków realizacji przedmiotu obowiązujących w roku akademickim 2021/2022). Metody weryfikacji zależą od kategorii efektów uczenia się, specyfiki zajęć, formy prowadzenia zajęć, a także od stopnia studiów. Na studiach I stopnia osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się sprawdza się za pomocą: prac pisemnych (egzamin, kolokwium, sprawozdania, eseje, projekty, plakaty, praca dyplomowa, itp.), wypowiedzi ustnych (ustne sprawdziany wiedzy, wystąpienia publiczne np. wygłoszenie referatu, prezentacji, itp.), zadań praktycznych i/lub projektowych (zespołowych i indywidualnych), obserwacji i oceny aktywności studentów podczas zajęć, samooceny i oceny wzajemnej studentów (zwłaszcza w przypadku projektów zespołowych), egzaminu kompetencyjnego i egzaminu dyplomowego. Na studiach II stopnia osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się sprawdza się za pomocą tych samych metod, co w przypadku studiów I stopnia oraz innych narzędzi takich, jak: case study, zadania problemowe do rozwiązania, zadania obliczeniowe, prezentacje na forum, projekty oparte na metodologii Business Model Canvas. Weryfikacja może przybierać charakter formujący (częstkowy, wielokrotnie w toku zajęć) i/lub sumujący (ocena końcowa).

Metody weryfikacji efektów uczenia się zostają poddane ocenie w procesie ankietyzacji oraz podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, zgodnie z Uchwałą Nr 90/2019 Senatu PŁ. Studentom w ankiecie zadaje się pytanie: czy przyjęte metody i kryteria weryfikacji umożliwiły ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się?. W przypadku uzyskania niezadowolającej oceny tego kryterium Prodziekan ds. kształcenia zobowiązuje nauczyciel do podjęcia działań naprawczych.

Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w takiej działalności. Przykładowe zajęcia świadczące o istnieniu powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej to dla studiów I stopnia: Wprowadzenie do metod rozwiązywania problemów, Metody ilościowe w biznesie, Metody i techniki zarządzania, Badania marketingowe, Podstawy metodologii badań naukowych; dla studiów II stopnia: Analiza statystyczna i optymalizacja, Język obcy do celów naukowych, Metodologia badań naukowych.

Umiejętności badawcze studentów kierunku zarządzanie rozwijane są również w ramach seminarium dyplomowego i przygotowywania pracy dyplomowej. Zainteresowani studenci mogą również uczestniczyć w kołach naukowych, gdzie mają możliwość poszerzania umiejętności badawczych.

Program studiów na kierunku zarządzanie uwzględnia kształcenie językowe na poziomie B2 oraz B2+ oraz weryfikację zakładanych w tym zakresie efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się ujęte w kartach zajęć z zakresu bloku zajęć dotyczących języka obcego, są prawidłowe np. I stopniu: samoocena, ocena rówieśników, test sprawdzający, obserwacje nauczyciela, ocena aktywności, wypowiedź pisemna, test końcowy; na II stopniu np. wypowiedź pisemna, obserwacje nauczyciela, samoocena, krótkie testy, ocena rówieśników, wypowiedź ustna.

Udostępniona przez Uczelnię dokumentacja (prace etapowe, egzaminacyjne) dotycząca weryfikacji efektów uczenia się, była zgodna z zakładanymi w kartach zajęć formami weryfikacji i zakładanymi efektami uczenia się. W przedstawionej dokumentacji z wybranych losowo zajęć znalazły się m.in.

testy, prezentacje wykonywane przez studentów, zadania do wykonania. Tematyka prac etapowych była zgodna z treściami zajęć, dostosowana do dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek. Obejmowała ona zagadnienia dotyczące m. in. zarządzania przedsiębiorstwem w różnych aspektach organizacyjnym, procesowym, środowiskowym, zasobów ludzkich; rachunkowości i zarządzania finansami. Na podstawie przedstawionych prac etapowych i egzaminacyjnych można uznać, że efekty uczenia się studentów zostały osiągnięte.

Analiza wybranych losowo prac dyplomowych skłania do następujących wniosków. Tematyka prac dyplomowych na kierunku zarządzanie jest zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości. Tematy prac związane były m. in. z: krytyczną analizą i oceną zjawisk występujących w praktyce gospodarczej oraz diagnozowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych, organizacyjnych, kadrowych, finansowych i społecznych w obszarze organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

Wylosowane do oceny prace dyplomowe spełniały wymogi wyznaczone przez Uczelnię w sformułowanych standardach. Wytyczne, pomimo ich rozpisania nie obejmują kwestii objętości pracy (liczby stron) dotyczy to tak I, jak i II stopnia.

Oceniane prace w znacznej większości miały charakter teoretyczno-empiryczny. Poziom merytoryczny był dobry. W części prac oprócz postawionego celu pracy były także postawione hipotezy badawcze. W ocenianych pracach przyjęte w nich cele były zrealizowane, jeśli były stawiane hipotezy to były zweryfikowane. Oceny prac były zasadne (w nielicznych pracach były nieznacznie zawyżone). Pewnym mankamentem prac było oparcie ich części – głównie teoretycznych – na literaturze przedmiotu, która pochodziła w większości sprzed 10 lat. Brakowało ujęcia pozycji najnowszych literatury przedmiotu (można przyjąć z ostatnich 5 lat). Ich udział w bibliografii prac był niewielki. Rekomenduje się w związku z powyższym weryfikację wymogów prac dyplomowych (zarówno I, jak i II stopnia) w kontekście ujmowanych w nich pozycji literatury przedmiotu (aktualność), tym bardziej, że na rynku pojawia się wiele pozycji literatury przedmiotu z zakresu problematyki dotyczącej tej podejmowanej w pracach dyplomowych na kierunku zarządzanie.

Na Wydziale podejmowane są działania monitorowania karier absolwentów. Są to badania w formie elektronicznej opierające się na danych uzyskiwanych przez Biuro Karier, działające na PŁ. Odbywają się one w czterech turach: ankieta "0" w momencie obrony pracy dyplomowej, ankieta "1" po roku, ankieta "2" po trzech latach, ankieta "3" po pięciu latach od ukończenia studiów. Wydział sporządza także raport z badania losów absolwentów.

Jednym z dowodów na osiągnięcie przez studentów kierunku zarządzania efektów uczenia się jest ich udział w przedsięwzięciach o charakterze naukowym, badawczym. Na Wydziale mają oni możliwość uczestniczenia w kołach naukowych, brania czynnego udziału w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Przykładowe tytuły wystąpień studentów kierunku zarządzania: „Involvement of employees in the work on the example of a manufacturing company of the cosmetics industry operating in central Poland”; „Urban Traffic Management as regards the Proper Allocation of Pedestrian and Cyclist Flows”; „Optymalizacja procesu produkcyjnego za pomocą narzędzi koncepcji Lean Management”; „Wpływ systemów motywacyjnych na poziom zaangażowania pracowników administracji publicznej”. Niektórzy ze studentów zarówno I jak i II stopnia studiów kierunku zarządzanie są autorami/współautorami publikacji fachowych, referatów konferencyjnych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. W przedstawionej dokumentacji w 2019 r. wykazano 4 wydane prace, w 2020 r. – 3 wydane prace, 2021 r. – 3 wydane prace. Studenci kierunku zarządzanie

są czynnie włączani w realizowane na Wydziale projekty naukowo-badawcze np. finansowane przez Narodowe Centrum Badawcze – np. projekt „Ewolucja języka sprawozdawczości spółek giełdowych”. Studenci prezentują również wyniki prowadzonych prac badawczych na konkursach naukowych. Za przykład może posłużyć wygrany 13 listopada 2021 roku konkurs naukowy StRuNa w kategorii Science, w skład zespołu badawczego weszło dwóch studentów kierunku zarządzanie. Projekt jest kontynuowany we współpracy z Kołem Naukowym Experience, które ubiega się o dofinansowanie realizacji dalszych badań z projektu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Studenckie Koła naukowe Tworzą Innowacje”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nabór na studia I i II stopnia kierunku zarządzanie profil ogólnoakademicki opiera się na przejrzystych, bezstronnych kryteriach. Stosowane procedury rekrutacyjne są transparentne, umożliwiają dobór takich kandydatów, którzy posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Uczelnia posiada regulacje pozwalające na identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w Uczelni zagranicznej, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności. Obowiązujące na Uczelni zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Są one ujęte w adekwatnych, przedstawionych przez Uczelnię dokumentach, dostępnych także dla studentów na stronie internetowej. Przyjęte przez Uczelnię zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W części kart zajęć nie ujęto zasad ustalania ocen cząstkowych ze składowych form zajęć i oceny końcowej. Rekomenduje się przegląd i uzupełnienie części „Formy i warunki zaliczenia przedmiotu” w kartach zajęć o zasady ustalania ocen cząstkowych ze składowych form zajęć i oceny końcowej z zajęć.

Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie są transparentne. Na Uczelni uregulowany jest sposób postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją oceny efektów uczenia się, jak też dotyczących rozwiązywania sytuacji nieetycznych czy niezgodnych z prawem. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. Uczelnia monitoruje losy absolwentów na rynku pracy – zajmuje się tym m.in. Biuro Karier. Tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych była zgodna z treściami zajęć – przyjęte efekty uczenia się studentów zostały osiągnięte. Tematyka prac dyplomowych była zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami do których przypisano kierunek. Studenci włączani są w działania o charakterze naukowo-badawczym podejmowanymi przez Uczelnię.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Realizację programu studiów na kierunku zarządzanie zapewniają dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia na tym kierunku. Zajęcia wykładane są przez 53 pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych (42 nauczycieli akademickich na studiach I stopnia i 25 nauczycieli na studiach II stopnia, wliczając prowadzących zajęcia do wyboru oferowane studentom ocenianego kierunku; w tym 5 pracowników z tytułem profesora, 8 osób ze stopniem doktora habilitowanego, 36 ze stopniem doktora i 4 z tytułem zawodowym magistra). W większości (46 osób) są to pracownicy Wydziału Organizacji i Zarządzania (do XII.2021 Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji), a także Centrum Nauczania Matematyki i Fizyki oraz Centrum Językowego. Wybrane zajęcia na kierunku zarządzanie są prowadzone przez dydaktyków zewnętrznych. Dotyczy to zajęć z podstawy zarządzania, Human Resource Management, finansów przedsiębiorstwa, rachunkowości finansowej, Organizational Techniques, zarządzania produkcją, międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej, zarządzanie kapitałem ludzkim w gospodarce cyfrowej, Search Engines Marketing (każdorazowo są to nauczyciele akademicy posiadający wysokie kompetencje). Obsada zajęć jest prawidłowa. Grono kadry dydaktycznej, prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, stanowią nauczyciele akademicy, których dorobek naukowy i dydaktyczny związany jest z następującymi dyscyplinami bądź specjalizacjami: zarządzanie, ekonomia i finanse, prawo, matematyka, socjologia, filozofia, co w pełni pokrywa treści realizowane w ramach programu studiów na ocenianym kierunku i pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku.

W zakresie dorobku naukowego kadry dydaktycznej należy zauważyć, że osoby prowadzące zajęcia na kierunku zarządzanie prowadzą własne badania naukowe zarówno indywidualnie, jak i w zespołach. Nauczyciele akademicy uczestniczą w licznych projektach badawczych, w tym w tych, które finansowane są poprzez granty NCN, Horyzont 2020, NCBiR, NAWA. Przykładami grantów, którymi kierowały i w których osoby zaliczane do omawianej kadry dydaktycznej były wykonawcami są: „Kapitał relacyjny przedsiębiorstw a ich odporność na kryzys”, „Koncepcja "open innovation" w małych i średnich przedsiębiorstwach – modele, trendy i uwarunkowania rozwoju”, „Ocena wpływu proekologicznego charakteru opakowań na wizerunek marki”, „Ewolucja języka sprawozdawczości finansowej: analiza tekstu z wykorzystaniem metod komputerowych”, „Kierunki wykorzystania oraz ochrona zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego rozwoju”, „Industry 4.0 for Sustainable Procurement: supervisor: D. Dragos: Babeş-Bolyai University – Public Management and Administration” i in.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, potwierdza ich wysokie kompetencje naukowe i dydaktyczne. Osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku są laureatami nagród za prowadzoną pracę badawczą, m.in.: nagrody indywidualnej Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN w XIII Konkursie na Prace Naukowe w zakresie Nauk o Zarządzaniu powstałe w latach 2016-2018, w kategorii: monografie jednoautorskie; wyróżnienia w finale konkursu na najlepszy artykuł X Konferencji Naukowej z cyklu „Zarządzanie Rozwojem Organizacji” zorganizowanej przez Katedrę Zarządzania PŁ; nagrody za najlepszy artykuł zgłoszony na 21st

International Conference MEKON 2019, Ostrava, Czechy, tytuł artykułu: „Circular economy concept from the perspective of manufacturing industry”; nagrody zespołowej Best Paper Award, Society of Business Excellence, Romania za artykuł: „Openness to co-creation as a method of reducing the complexity of the environment and dynamizing companies’ competitive advantages”; nagrody Best Junior Contribution to the Intangibles & IC Theory & Practice” 13th Interdisciplinary Workshop on Intangibles and Intellectual Capital, Ancona, Italy i in. Wielu z nauczycieli akademickich publikuje wyniki swoich badań w renomowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, w tym indeksowanych w bazie Scopus i WoS i posiadających IF, np.: *“A network analysis of the value migration process on the financial market. The effect of value migration network structure on stock returns”*; *“Smart organizations as a source of competitiveness and sustainable development in the age of industry 4.0: Integration of micro and macro perspective”*; *“A company’s relational strategy: Linkage between strategic choices, attributes, and outcomes”*; *“Leadership as a Key Component of Competence Model of Medium-Level Managers in Higher Education Institution”*.

Kompetencje naukowo-dydaktyczne kadry znajdują również wyraz w dorobku publikacyjnym w zakresie monografii i podręczników akademickich, np.: *“Ambidextrous Strategy: Antecedents, Strategic Choices, and Performance”*, *“Organizational Change and Relational Resources”*, *“Zarządzanie przedsiębiorstwem wobec współczesnych wyzwań technologicznych, społecznych i środowiskowych”*, *„Zarządzanie projektem. Podręcznik przyszłego PMA”*, *„Analiza dynamiczna wpływu usieciowienia na wartość przedsiębiorstwa”* wydanych w takich wydawnictwach jak: Routledge /Taylor & Francis Group, Routledge, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, CeDeWu Sp. z o.o., Wydawnictwo Naukowe PWN i in.

Pracownicy Uczelni prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku aktywnie uczestniczą także w konferencjach naukowych, często zagranicznych i o charakterze międzynarodowym. Przykładami takich konferencji mogą być: International Conference on Science, Technology and Management (ICSTM), Santiago, Chile; International Conference on Economics, Management and Social Study (ICEMSS), Rio de Janeiro, Brazil; 35th International Conference (IBIMA), Seville, Spain; 5th International Scientific Conference: Economics, Management, Finance and Social. Attributes of Economic Systems (EMFSA 2020), Pula, Croatia; International Conference on Information Management and Management Science (IMMS), Chegdu, China; AMBEC 2019 – Annual Management, Business and Economic Conference, Batu-Malang, Indonezja; International Conference on Applied Human Factors and Ergonomics and the Affiliated Conferences, Washington DC, USA i in.

Potwierdzeniem rozwijających się kompetencji naukowych kadry dydaktycznej są także awanse naukowe. W latach 2017-2021 awanse te uzyskało 12 pracowników w zakresie tytułu profesora i habilitacji oraz 5 pracowników uzyskało stopień naukowy doktora.

Kluczowym kryterium doboru pracowników są ich zainteresowania naukowe. Zarówno dorobek publikacyjny, jak i zainteresowania naukowe nauczycieli akademickich na kierunku świadczą o adekwatnym doborze kadry zarówno z punktu widzenia realizowanego na kierunku programu studiów, jak i zakładanych efektów uczenia się. Zdecydowaną większość zajęć prowadzą pracownicy posiadający wieloletnie doświadczenie dydaktyczne.

Obsada zajęć pozostaje w kompetencji połączonego zespołu kierowników katedr/instytutów i jest zatwierdzana przez Dziekana. Merytoryczny nadzór nad procesem obsady zajęć sprawuje Rada kierunku studiów. Przy obsadzie zajęć koordynatorzy kierują się przede wszystkim dorobkiem naukowym poszczególnych pracowników jednostki, doświadczeniem dydaktycznym oraz zgodnością w zakresie dyscypliny naukowej, z którą związane są planowane do obsady zajęcia. Zespół sprawnie

reaguje na bieżące zmiany w grupie zatrudnionych pracowników zapewniając właściwą merytorycznie obsadę zajęć. SeminaRIA dyplomowe powiązane są ściśle z tematyką badań nauczycieli akademickich.

Rekrutacja pracowników odbywa się na podstawie otwartych konkursów, oceny dorobku naukowego i doświadczenia dydaktycznego. Aktywność publikacyjna zarówno samych pracowników, jak i całych zespołów (katedr, instytutu) jest monitorowana, a jej parametry przedstawia się odpowiednio pracownikom i kierownikom katedr. Podstawami systemu motywacyjnego zatrudnionych są sparametryzowane systemy oceniania, awansowania i premiowania; pracownicy uzyskują za swoje osiągnięcia nagrody (np. nagrody Dziekana i/lub Rektora za aktywności w obszarze nauki, dydaktyki, sprawności organizacyjnej, doskonałości naukowej; ocena okresowa: dodatki dydaktyczne miesięczne finansowe przyznawane za wdrażanie innowacyjnych metod kształcenia; system dodatkowych grantów wyjazdowych dla najbardziej aktywnych nauczycieli we wdrażaniu nowoczesnych metod dydaktycznych i internacjonalizacji; wyróżnienie w ocenie studenckiej; IDEABOX; np.. za uruchomienie pracowni mentoringu i coachingu). Ocena pracownika naukowo-dydaktycznego obejmuje zarówno samoocenę pracowników za aktywność dydaktyczną, naukową i organizacyjną jak i weryfikację dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego. Warunkiem uzyskania przez pracownika naukowo-dydaktycznego pozytywnej oceny okresowej jest zdobycie łącznej oceny pozytywnej oraz minimalnej liczby punktów za działalność naukową i dydaktyczną. Wysoko oceniane jest aplikowanie o granty, współpraca międzynarodowa, prowadzenie zajęć zgodnie z najwyższymi standardami, wdrażanie innowacyjnych metod kształcenia. Ocena dokonywana jest w oparciu o kwestionariusz oceny pracownika.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Przyjęte rozwiązania w tym zakresie mają zarówno charakter formalny, określony w stosownym regulaminie i realizowane przez powołane przez Rektora zespoły do spraw przeciwdziałania dyskryminacji oraz organizacyjny w formie spotkań informacyjnych z pracownikami, szkoleń, spotkań integracyjnych i in. Nauczyciele akademicy mieli możliwość podnoszenia kompetencji dydaktycznych m.in. poprzez udział w programie "Mistrzowie dydaktyki", udział w szkoleniach: Grywalizacja, Akademia DT z superwizją, Facylitacja, Learning by doing, Problem Base Learning (PBL), Zarządzanie sobą w czasie, Flipped education, Dobre praktyki PBL, TRIZ, Akademia CaseTeaching z superwizją, Story telling, Human Cenered Design, Nowoczesne Kompetencje Dydaktyczne, Umiejętności prezentacyjne, Case Teaching, tutoring oraz organizowane przez uczelniane centrum informacyjne szkolenia dotyczące wykorzystania platformy edukacyjnej WIKAMP czy MS Teams.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizację programu studiów na kierunku zarządzanie zapewniają dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia na tym kierunku. Obsada zajęć jest prawidłowa i obejmuje kilkudziesięciu pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. Grono kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku tworzą nauczyciele akademicy, których dorobek naukowy i dydaktyczny związany jest z następującymi dyscyplinami bądź specjalizacjami: zarządzanie,

ekonomia i finanse, prawo, matematyka, socjologia, filozofia, co w pełni pokrywa treści realizowane w ramach programu studiów na ocenianym kierunku i pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku zarządzanie prowadzą własne badania naukowe zarówno indywidualnie, jak i w zespołach. Kadra uczestniczy w licznych projektach badawczych, w tym tych, które finansowane są poprzez granty NCN, Horyzont 2020, NCBiR, NAWA, a także jest wśród laureatów wielu nagród za prowadzone prace badawcze, m.in. nagrody Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN, wyróżnienia w konkursie na najlepszy artykuł Katedry Zarządzania PŁ; nagrody za najlepszy artykuł zgłoszony na 21st International Conference MEKON 2019, Ostrava, Czechy, nagrody zespołowej Best Paper Award, Society of Business Excellence, nagrody Best Junior Contribution to the Intangibles & IC Theory & Practice” i in. Kompetencje naukowo-dydaktyczne kadry znajdują również wyraz w dorobku publikacyjnym w zakresie: monografii, podręczników akademickich, a także artykułów w czasopiśmie indeksowanych w bazach Scopus i WoS. Kluczowym kryterium doboru pracowników jest dorobek publikacyjny, jak i zainteresowania naukowe. Obsada zajęć pozostaje w kompetencji połączonego zespołu kierowników katedr/instytutów i Dziekana, którzy kierują się przede wszystkim dorobkiem naukowym poszczególnych pracowników jednostki, doświadczeniem dydaktycznym oraz zgodnością w zakresie dyscypliny naukowej, z którą związane są planowane do obsady zajęcia. Seminaria dyplomowe powiązane są ściśle z tematyką badań nauczycieli akademickich. Rekrutacja pracowników odbywa się na podstawie otwartych konkursów, oceny dorobku naukowego i doświadczenia dydaktycznego. Aktywność publikacyjna zarówno samych pracowników, jak i całych zespołów (katedr, zakładów) jest monitorowana. Ocena pracownika naukowo-dydaktycznego obejmuje weryfikację dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna Wydziału Organizacji i Zarządzania, w której prowadzone są zajęcia dla studentów ocenianego kierunku, mieści się w 2 budynkach zlokalizowanych przy ul. Piotrkowskiej 266 i ul. Wólczańskiej 215, o łącznej powierzchni 5 686,80 m². W jej skład wchodzi: 17 sal wykładowych i ćwiczeniowych oraz 5 pracowni komputerowych, w których zainstalowanych jest nowoczesnych 60 komputerów. Pracownie komputerowe są wyposażone w standardowe oprogramowanie biurowe Pakiet MS Office 365, pakiety statystyczne SPSS.

Na kierunku oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane jest w ograniczonym zakresie: 1) Microsoft Office – w ramach zajęć: Technologie informatyczne 1 i 2, Informatyka w zarządzaniu oraz Statystyka w zarządzaniu; 2) Microsoft Office z nakładkami solver i data ToolPak – oprogramowanie wykorzystywane w ramach zajęć z Analizy statystycznej i optymalizacji; 3) Symfonia Finanse

i Księgowość – wykorzystywane w ramach zajęć z Rachunkowości finansowej wspieranej komputerowo; 4) ISOF – w ramach zajęć z Technik i narzędzi zarządzania projektami. Rekomenduje się szersze wykorzystanie oprogramowania specjalistycznego w ramach zajęć na ocenianym kierunku (np. CRM, gry decyzyjne, zintegrowane systemy zarządzania i in.). W procesie kształcenia na ocenianym kierunku wykorzystywane są narzędzia wspomagające proces kształcenia na odległość MS Teams, MS Forms i platforma edukacyjna WIKAMP.

Sal dydaktyczne są estetyczne, czyste, wyposażone w odpowiednie meble. 25 sal dydaktycznych posiada zamontowane projektory multimedialne lub rzutniki, 4 sale są wyposażone w sprzęt nagłaśniający. W pozostałych znajdują się tablice suchościeralne i zwykłe. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń oraz specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane na ocenianym kierunku są nowoczesne, odpowiadają aktualnie używanym w działalności naukowej oraz praktycznej, umożliwiając prawidłową realizację zajęć. Studenci w budynkach Wydziału mogą też korzystać z dostępu do bezprzewodowego Internetu.

Infrastruktura Wydziału dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością poprzez zainstalowanie: wind, podjazdów, sanitariatów, pomieszczenia dla osób z niepełnosprawnością, oznakowanych miejsc parkingowych, drożnych korytarzy. Studenci z dysfunkcją wzroku mogą wypożyczyć lupy, powiększalniki.

Studenci i pracownicy ocenianego kierunku mogą korzystać z bogatych zbiorów nowoczesnie wyposażonej Biblioteki PŁ. W bibliotece i czytelni z ponad 300 miejscami znajdują się podstawowe podręczniki i monografie z dyscyplin reprezentowanych w Uczelni oraz czasopisma bieżące i archiwalne. 79 stacji komputerowych umożliwia dostęp do baz danych i Internetu, w czytelni możliwy jest wolny dostęp do kilkunastu tysięcy wol. książek oraz czasopism bieżących. Biblioteka i czytelnie są czynne w poniedziałki i środy od 9.00 do 19.45, czwartki, piątki i soboty od 9.00 do 15.30. Korzystanie z księgozbioru ułatwi dodatkowo wdrażany system RFID oraz 2 książkomaty.

Księgozbiór Biblioteki PŁ liczy ponad 247 tys. woluminów książek i 255 tytułów czasopism drukowanych, w tym zagraniczne (m.in. Economist, Harvard Business Review, HRM, People Management, Academy of Management Journal). Zbiory dedykowane dla ocenianego kierunku stanowią 8,8% całości zbiorów Biblioteki Głównej (21.737 woluminów, 18 tytułów czasopism), 21,75% w e-czasopismach (11.052 tytułów) oraz 2,58% w e-książkach z dostępem do pełnych tekstów (11.975 tytułów).

W zbiorze tym znajdują się wszystkie ważne pozycje z zakresu zarządzania, marketingu, ekonomii, ekonomiki przedsiębiorstw, finansów. Zbiory obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach, w wielu przypadkach w kilku egzemplarzach (przynajmniej 1 do korzystania na miejscu i kilka do przeznaczonych do wypożyczeń). Na terenie Bibliotek jest dostęp do Internetu Wi-Fi. Stanowiska są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością (m.in. dostępna jest klawiatura brailowska, lupy, powiększalnik, czytniki, odtwarzacze książek), w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Studenci mają możliwość zamawiania książek drogą elektroniczną oraz samodzielnego ich zwrotu. Oprócz zasobów tradycyjnych, zbiory Biblioteki wzbogacają zasoby sieciowe – serwisy książek, czasopisma, bazy danych. W Bibliotece studenci mają dostęp do sieci EBSCO i SCOPUS. Ponadto Biblioteka PŁ zapewnia dostęp do licencjonowanych baz danych.

Na kierunku zarządzanie kształcenie na odległość realizowane jest w minimalnym wymiarze (2 zajęcia). Do prowadzenia zajęć zdalnych Uczelnia wykorzystuje narzędzia Office 365 oraz platformę edukacyjną WIKAMP opartą na Moodle. Uczelnia zapewnia wsparcie techniczne i merytoryczne w zakresie wykorzystania narzędzi kształcenia na odległość. Z zasadami korzystania z platformy WIKAMP studenci zapoznawani są w trakcie spotkań organizacyjnych na początku roku akademickiego, również w trakcie zajęć *kompetencje akademickie*. W związku z sytuacją epidemiczną (COVID19) od marca 2020 r. do września 2021 r. proces kształcenia na ocenianym kierunku realizowano wyłącznie w formie zdalnej z wykorzystaniem aplikacji MS Teams oraz platformy edukacyjnej WIKAMP, jako aplikacji wspomagającej. Kadrze kształcącej i studentom zapewnia się na bieżąco szkolenia doskonalące pracę w systemie zdalnym, np. MS Teams w kształceniu zdalnym i mieszanym, Flipped Academic Learning, Innowacyjne metody pracy ze studentami. Oferta szkoleń jest na bieżąco koordynowana przez uczelniane centrum informacyjne.

W ramach zapewnienia jakości kształcenia powołana została komisja ds. przeglądu rocznego infrastruktury badawczo – dydaktycznej. Oceny dostosowania infrastruktury do wymogu programów studiów (kierunków) kształcenia oraz zapotrzebowania na doposażenie infrastruktury dokonuje Dziekan wydziału wraz z pracownikami instytutów. W przegląd infrastruktury nie są zaangażowani przedstawiciele studentów i doktorantów Uczelni. Rekomenduje się włączenie do procesu przeglądu infrastruktury przedstawicieli studentów.

Okresowe przeglądy infrastruktury i oprogramowania realizowane są na poziomie Instytutów oraz całej Uczelni co rok w okresie wakacyjnym. System biblioteczno-informacyjny, w którego skład wchodzi Biblioteka Uczelniana, jest wciąż doskonalony m.in. poprzez dostosowywanie pracy Biblioteki do zaistniałej sytuacji pandemicznej, uruchomienie nowych usług i podwyższanie kompetencji pracowników zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami społeczności akademickiej. Uzupełnianie zasobów bibliotecznych odbywa się zgodnie z Procedurą zakupu książek oraz prenumeraty czasopism krajowych i zagranicznych w Bibliotece Uczelnianej.

Stan, nowoczesność, rozmiary bazy dydaktycznej i naukowej służą do realizacji zajęć oraz działalności naukowej na kierunku. Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego, prowadzący zajęcia mają możliwość zgłoszenia zapotrzebowania literatury oraz czasopism w zakresie prowadzonych zajęć. Lista zapotrzebowania literatury zgłaszana jest do Biblioteki przez nauczycieli przygotowujących/aktualizujących sylabusy za pośrednictwem systemu WIKAMP, zgłoszenia mogą być przekazywane przez nauczycieli i studentów na bieżąco, osobiście lub elektronicznie, zakupy i opracowanie nowej pozycji książkowej są realizowane do 2 tygodni. Podczas spotkań koleżeńskich w katedrach zgłaszane są uwagi co do zakupu sprzętu na potrzeby procesu nauczania, a następnie kierowane jest do Prorektora ds. Rozwoju.

Przeglądy bazy dydaktycznej mające na celu dbałość o jej bezpieczeństwo i rozwój są dokonywane cyklicznie. Swoje potrzeby dotyczące udoskonalania bazy dydaktycznej mogą zgłaszać zarówno studenci i doktoranci jak i pracownicy. Monitoring potrzeb związanych z infrastrukturą dydaktyczną i naukową odbywa się również poprzez partycypacyjne współdecydowanie o kierunkach przekształceń przestrzeni Wydziału. Także doskonalenie i rozwój systemu biblioteczno-informacyjnego odbywa się na podstawie potrzeb zgłaszanych przez pracowników i studentów (zwłaszcza w zakresie dostępu do książek zagranicznych) oraz monitoringu pojawiających się nowości wydawniczych. W bibliotece został zainstalowany skaner, studentom udostępniono komputer z drukarką i zainstalowano potrzebne do pracy oprogramowanie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Baza dydaktyczna Wydziału Organizacji i Zarządzania (do XII.2021 Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji) mieści się w 2 budynkach zlokalizowanych przy ul. Piotrkowskiej 266 i ul. Wólczańskiej 215, o łącznej powierzchni 5 686,80 m², a w skład niej wchodzi: sale wykładowe i ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe. Pracownie komputerowe są wyposażone w standardowe oprogramowanie biurowe (MS Office). Oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane jest na kierunku w ograniczonym zakresie.

Studenci i pracownicy ocenianego kierunku mogą korzystać z bogatych zbiorów Biblioteki PŁ. W bibliotece i czytelnicy z 300 miejscami znajdują się podstawowe podręczniki i monografie w tzw. wolnym dostępie. Księgozbiór Biblioteki liczy ponad 247 tys. woluminów książek i 255 tytułów czasopism. Zbiory Biblioteki wzbogacają zasoby sieciowe – serwisy książek, czasopisma, bazy danych. W Bibliotece studenci mają dostęp do sieci EBSCO i SCOPUS. Ponadto, Biblioteka PŁ zapewnia dostęp do licencjonowanych baz danych. Budynek, w którym studenci ocenianego mają wykłady i konwersatoria, jest w pełni przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Na kierunku zarządzanie realizowane jest kształcenie na odległość w minimalnym wymiarze. Do prowadzenia zajęć zdalnych Uczelnia wykorzystuje narzędzia Office 365 oraz platformę edukacyjną WIKAMP (w oparciu o Moodle). Uczelnia zapewnia wsparcie techniczne i merytoryczne w zakresie wykorzystania narzędzi kształcenia na odległość. Zasady korzystania z platformy edukacyjnej przekazywane są studentom na początku roku akademickiego. W związku z sytuacją epidemiczną (COVID19) od marca 2020 r. do września 2021 r. proces kształcenia na ocenianym kierunku realizowano wyłącznie w formie zdalnej z wykorzystaniem aplikacji MS Teams oraz platformy WIKAMP, jako platformy wspomagającej. Kadrze kształcącej zapewnia się na bieżąco szkolenia doskonalące pracę w systemie zdalnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego stanowią kluczową grupę interesariuszy w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi na kierunku zarządzanie jest regularna i wieloletnia. W ramach współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego działa w Uczelni Rada Biznesu, funkcjonująca bezpośrednio przy Wydziale

i ocenianym kierunku. W Radzie Biznesu zasiadają prezesi i dyrektorzy generalni przedsiębiorstw z Łodzi i województwa łódzkiego. Głównym celem Rady jest wypracowanie efektywnej współpracy środowiska nauki i biznesu, która umożliwi podejmowanie działań w zakresie tworzenia wysokiej jakości programów studiów, dostosowanych do wymogów współczesnego rynku pracy. Zasady w jej współpracy zostały wypracowane i przyjęte w formie oficjalnego dokumentu. Rada spotyka się przynajmniej 2 razy w roku, przedsiębiorstwa reprezentowane przez członków Rady uczestniczą w istotnych dla Wydziału wydarzeniach takich, jak np. 30-lecie jego powstania. Organizowane są wspólne seminaria, debaty i wymiana doświadczeń. Oceniany kierunek ściśle współpracuje z Klubem 500 – Łódź, który jest autonomicznym, dobrowolnym Stowarzyszeniem skupiającym właścicieli, prezesów i dyrektorów firm, mających siedzibę na terenie województwa łódzkiego. We współpracy z Klubem 500 realizowane jest unikatowe w skali kraju przedsięwzięcie, jakim jest projekt Certyfikacji Menedżerów Województwa łódzkiego. Klub 500 – Łódź jest również fundatorem corocznej nagrody dla absolwenta Wydziału na najlepszą pracę dyplomową, poruszającą zagadnienia z zakresu funkcjonowania przedsiębiorstw. Rola podmiotów zewnętrznych polega na współudziale w określaniu kompetencji absolwentów oraz ocenie spójności koncepcji kształcenia, programu i efektów uczenia się z bieżącymi i przyszłymi potrzebami rynku pracy. Program studiów konsultowany jest z przedstawicielami Klubu 500 – Łódź oraz kadry zarządzającej przedsiębiorstw, tworzących funkcjonującą przy Wydziale Radę Biznesu. Uzupełnieniem informacji płynących od współpracujących z Wydziałem firm, jak również jednostek samorządu terytorialnego są bezpośrednie spotkania i dyskusje pracowników Wydziału z przedstawicielami tych organizacji oraz wynikająca z tego realizacja wspólnych projektów oraz prac dyplomowych. Wydział ma podpisane samodzielne umowy i deklaracje współpracy z wieloma partnerami, jak również realizuje działania w oparciu o umowy i porozumienia podpisane przez Rektora, a dotyczące całej Uczelni. Grono podmiotów współpracujących z ocenianym kierunkiem jest adekwatne do jego potrzeb. Pracodawcy współpracujący z Jednostką posiadają odpowiedni potencjał w zakresie wiedzy i zasobów organizacyjnych, umożliwiając współpracę w szerokim zakresie. Rektor powołał także z grona pracowników Uczelni Koordynatora ds. współpracy społeczno-gospodarczej.

Sformalizowana współpraca z otoczeniem gospodarczym dotyczy także realizacji praktyk dla najlepszych studentów Wydziału w ramach tzw. „Diamentowej Praktyki”, której członkami są jedne z największych firm regionu. Współpraca realizowana jest także w ramach „Praktyki Bursztynowej” dla małych i średnich firm, które chcą zatrudniać studentów Wydziału oraz „Praktyki Szmaragdowej”, dedykowanej z kolei instytucjom publicznym. Współpraca ta zakłada ocenę procesu kształcenia przez firmy współpracujące z Wydziałem, co ma bezpośredni wpływ na wprowadzanie zmian w realizowanym programie. Narzędziem wykorzystywanym w tym celu jest ankieta dla pracodawcy oceniająca praktykanta. Studenci po zakończeniu studiów, a bardzo często już w ich trakcie, podejmują pracę zawodową w firmach, w których odbywali taką praktykę. Dzięki szerokiej współpracy pracowników Wydziału z otoczeniem gospodarczym studenci kierunku zarządzanie realizują praktyki, projekty oraz prace dyplomowe, które mają również charakter praktyczny. Pozwala to na zajmowanie się przez nich realnymi problemami, dotyczącymi różnych procesów występujących w przedsiębiorstwach. Na Wydziale powstają również prace dyplomowe, w których studenci opracowują model własnego biznesu, który następnie w ramach szeroko rozumianej przedsiębiorczości wdrażany jest w życie. Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy np. wystąpienia przedstawicieli firm z Rady Biznesu w seminarium branżowym „Kształtowanie proekologicznych zachowań rynkowych – wyzwanie dla nauki i gospodarki”, które odbyło się w październiku 2021 roku. Chcąc znać realną wartość

absolwentów akredytowanego kierunku Wydział przeprowadza we współpracy z otoczeniem gospodarczym różnego rodzaju badania. Przykładem takiego działania może być badanie przeprowadzone w grupie 40 przedsiębiorstw, dotyczące najbardziej oczekiwanych od absolwentów Wydziału kompetencji, pozyskanych w toku studiów. Prowadzone są regularne badania monitorujące przebieg karier absolwentów, których celem jest dostosowania kierunków i programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badania te opierają się na danych uzyskiwanych przez Biuro Karier, w czterech turach ankiety elektronicznej. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy ankiet studenckich, wyniki hospitacji, a także informacje uzyskiwane od podmiotów współpracujących z Wydziałem oraz od absolwentów. Rezultaty podejmowanych działań w zakresie systematycznej oceny programu studiów znajdują swoje odzwierciedlenie we wprowadzanych zmianach, np. wprowadzenie nowego przedmiotu *“etyczne i społeczne aspekty zarządzania w świecie cyfrowym”*. Ze względu na dobrą znajomość lokalnego rynku osoby odpowiedzialne z ramienia Uczelni za kontakty z otoczeniem na bieżąco starają się poszerzać grono podmiotów współpracujących. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania zajęć dydaktycznych, Uczelnia utrzymywała kontakt z przedstawicielami otoczenia wykorzystując środki komunikacji online.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia, w ramach ocenianego kierunku, aktywnie uczestniczy w życiu społeczno-gospodarczym, współpracując z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie prowadzenia działań mających na celu aktywizację studentów na rynku pracy. Mocną stroną współpracy są systematyczne, bezpośrednie relacje kadry dydaktycznej z interesariuszami zewnętrznymi. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają stworzone możliwości skutecznego udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się i są zaangażowani zarówno w proces dydaktyczny, jak też rozwijanie oferty programowej kierunku. Liczba partnerów zewnętrznych, związanych z prowadzonym kierunkiem, zakres i charakter współpracy pozwalają stwierdzić, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest właściwa, adekwatna do celów kształcenia, potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Ważnym elementem współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest możliwość odbywania praktyk zawodowych przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie stanowi ważny element doskonalenia procesu dydaktycznego i elastycznego dostosowania oferty programowej kierunku. Wymiana międzynarodowa pracowników i studentów sprzyja rozwijaniu treści programowych i metod kształcenia, pozwala na udoskonalenie kompetencji

językowych. Rozwój międzynarodowej mobilności badawczej pracowników naukowych oraz mobilności edukacyjnej studentów i pracowników stanowią ważne cele strategiczne Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej. Wydział przygotowuje się do akredytacji międzynarodowej CEEMAN.

W ostatnich latach mobilność międzynarodowa nauczycieli akademickich utrzymuje się na wysokim poziomie. W latach 2017-2020 odbyto kilkadziesiąt wyjazdów zarówno w ramach programu Erasmus+ jak również liczne wyjazdy szkoleniowe, konferencyjne i projektowe oraz wizyty studyjne (m.in. Francja, Portugalia, Chorwacja, Białoruś, Ukraina, Chiny, Rosja Austria, Szwecja, Wielka Brytania). Mobilność międzynarodową podejmowali także studenci Wydziału. W latach 2017-2021 w ramach programu Erasmus+ za granicą kształciło się 63 studentów kierunku. Do głównych ośrodków akademickich, wybieranych przez studentów kierunku zarządzanie, należały: Francja, Hiszpania i Portugalia. Odbyto także ponad 120 godzin zajęć realizowanych przez wykładowców z zagranicznych uczelni (Niemcy, Ukraina, Iran).

Program studiów przewiduje 120 godzin nauki języka obcego w formie lektoratu na studiach I stopnia. Kompetencje językowe studentów weryfikowane są w procesie certyfikacji w ramach czwartego modułu językowego (egzamin kończący semestr IV) obejmujące zakres leksykalno-gramatyczny, aktywność na zajęciach, prezentacje zgodne z poziomem B2 (ESJO). Uzyskanie owego certyfikatu uprawnia studentów do wzięcia udziału w studiach i praktykach, organizowanych w ramach programu Erasmus+. Zgodnie z harmonogramem organizacji studiów stacjonarnych pierwszego stopnia kierunku zarządzanie na piątym semestrze studiów studenci uczestniczą w wykładach do wyboru Modern Tools of Management, Social Media Marketing (w języku angielskim) w wymiarze 30 godzin. Na studiach II stopnia nie przewidziano lektoratu, natomiast studenci uczestniczą w zajęciach Język obcy dla celów naukowych (45 godzin). Uzupełnieniem oferty wykładów prowadzonych w językach obcych są wykłady obieralne Product Management, Brand Management, Strategic Planning in Smart Cities, International Trade and Foreign Currencies, Strategic Thinking, Digital Innovation realizowane na IV semestrze studiów w wymiarze 15 godzin. Studenci uczestniczyli także w wykładach zaproszonych naukowców z zagranicznych uczelni, m.in. Human Resource Management, Management Under Conditions of Cultural Diversity, B2B Marketing, Badania operacyjne.

Dodatkowo, Centrum Językowe PŁ organizuje kursy dla studentów wyjeżdżających na stypendia w ramach programu Erasmus+.

Do inicjatyw ukierunkowanych na intensyfikację umiędzynarodowienia, podejmowanych na poziomie Wydziału, w wyniku prowadzonych okresowych ocen skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów można zaliczyć: dofinansowanie wyjazdu ponad standardowe stypendium, powołanie Koordynatorów kierunkowych, których zadaniem jest podejmowanie działań motywujących studentów do mobilności (np. zapraszanie wykładowców, aplikowanie o środki na aktywizowanie mobilności w ramach programu NAWA, internacjonalizacja w domu, udział wykładowców z zagranicy w wysłuchaniu prezentacji końcowych, dedykowane wyjazdy (szkolenia wyjazdowe, staff week) i in.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiejdzynarodowienie stanowi ważny element doskonalenia procesu dydaktycznego i elastycznego dostosowania oferty programowej kierunku. Wymiana międzynarodowa pracowników i studentów sprzyja rozwijaniu treści programowych i metod kształcenia, pozwala na udoskonalenie kompetencji językowych.

Rozwój międzynarodowej mobilności badawczej pracowników naukowych oraz mobilności edukacyjnej studentów i pracowników stanowią ważne cele strategiczne Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej.

Program studiów I stopnia przewiduje 120 godzin nauki języka obcego w formie lektoratu. Zgodnie z planem studiów od czwartego do szóstego semestru studenci uczestniczą w wykładach do wyboru w języku obcym w wymiarze 28 godzin w semestrze. Program studiów II stopnia przewiduje zajęcia do wyboru w języku obcym w wymiarze 28 godzin w trakcie jednego semestru.

Do inicjatyw ukierunkowanych na zwiększenie umiejdzynarodowienia podejmowanych na poziomie Wydziału można zaliczyć: dofinansowanie wyjazdu ponad standardowe stypendium, powołanie Koordynatorów kierunkowych, których zadaniem jest podejmowanie działań motywujących studentów do mobilności (np. zapraszanie wykładowców, aplikowanie o środki na aktywizowanie mobilności w ramach programu NAWA, internacjonalizacja w domu, udział wykładowców z zagranicy w wysłuchaniu prezentacji końcowych, dedykowane wyjazdy (szkolenia wyjazdowe, staff week) i in.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Politechnika Łódzka zapewnia studentom wsparcie o charakterze generalnym, pełnym i kompleksowym w trakcie całego procesu kształcenia. Większość elementów wsparcia studentów zawiera się w systemach organizacyjnych całej Uczelni. Skutkiem tego jest zapewnianie odpowiednich i równych zasad oferowania wsparcia dla wszystkich studentów w każdym z aspektów procesu kształcenia. Pomoc studentom na kierunku zarządzanie przybiera bardzo zróżnicowaną formę, która nie ogranicza się jedynie do form materialnego wsparcia, ale także organizacyjnego i merytorycznego. Wsparcie to przebiega również przy wykorzystywaniu nowoczesnych technologii, takich jak platformy online służące do kontaktu z nauczycielami akademickimi czy narzędzi informatycznych do przekazywania wiedzy.

Z uwagi na ogólnoakademicki wymiar kierunku, z perspektywy studenckiej wsparcie Uczelni przebiega także w zakresie odpowiedniego przygotowania do działalności naukowej w sferze merytorycznej. W tym zakresie studenci kierunku otrzymują stałe wsparcie od nauczycieli akademickich, w tym opiekunów naukowych poprzez ich zaangażowanie w pomoc przy opracowywaniu wyników badań. Nauczyciele tworzą przestrzeń do stałego kontaktu w postaci konsultacji dotyczących publikacji naukowych, a także pomagają w informowaniu studentów o tym, gdzie mogą opublikować swoje badania. Nauczyciele akademicy także sami zachęcają studentów do uczestniczenia we wspólnych

projektach oferując tym samym istotne wsparcie i pole do rozwoju naukowego. Politechnika Łódzka oferuje swoje wsparcie w działalności naukowej w sferze organizacyjnej. Studenci, w tym też koła naukowe mogą korzystać z sal czy sprzętów dostępnych w budynkach wydziału, w ramach którego prowadzony jest kierunek na potrzeby projektów badawczych. Studenci otrzymują także możliwość dostępu do licznych baz publikacji naukowych. Wsparcie materialne w działalności naukowej także przebiega w uczelni na odpowiednim poziomie. Studenci pisząc publikacje naukowe mają możliwość zdobycia dofinansowania w zakresie wydania, korekty językowej czy tłumaczenia swojej publikacji.

Wsparcie studentów przebiega w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci posiadają dostęp do specjalnej platformy, na której udostępniane są materiały szkoleniowe, w tym także filmy instruktażowe z zakresu obsługi narzędzi do nauczania zdalnego. Dodatkowo na stronach uczelnianych student może znaleźć samouczki dotyczące wykorzystania platformom poświęconym kształceniu zdalnemu. Uczelnia przewiduje także rozwiązania, które wspierają studentów wykluczonych cyfrowo. Studenci po wcześniejszej indywidualnej konsultacji mają możliwość skorzystania z komputerów na wydziale, a także z połączenia internetowego w budynkach, by uczestniczyć w zajęciach bądź w ramach realizacji prac etapowych.

Wsparcie studentów Politechniki Łódzkiej przebiega także pod kątem wsparcia wybitnych studentów. Uczelnia oferuje wsparcie w zakresie materialnym poprzez finansowanie uczestnictwa studentów w konferencjach naukowych czy publikowania wyników studenckich badań i prac. Wsparcie w tym zakresie przebiega także w ramach dodatkowego stypendium stworzonego przez Uczelnię z myślą o wybitnych studentach – stypendium naukowego dla szczególnie uzdolnionych studentów rozstrzyganego w formie konkursu. Dodatkowo bezpośrednio na wydziale wizytowanego kierunku, przy współpracy innych instytucji organizuje się konkursy wspierające wybitnych studentów na najlepsze prace dyplomowe. Uczelnia wspiera systemowo studentów wybitnych także w sferze pozamaterialnej. Studenci wyróżniający się dobrymi wynikami w nauce mogą ubiegać się o indywidualizację procesu kształcenia poprzez Indywidualny Program Studiów (IPS). IPS w Politechnice Łódzkiej polega na ustaleniu studentowi indywidualnego programu i organizacji studiów przy wsparciu Prodziekana w celu realizacji indywidualnych zainteresowań naukowych.

Uczelnia wspiera także różnorodne formy aktywności studentów. Możliwy jest rozwój zainteresowań naukowych studentów poprzez działalność w aktywnych kołach naukowych na wydziale związanymi z wizytowanym kierunkiem m.in. w Kole Naukowego Zarządzania Zasobami Ludzkimi Experience, Kole Naukowym Społecznej Odpowiedzialności Biznesu "CSR", czy Kole Naukowym Zarządzania Produkcją i Konsultingu. Dodatkowo studenci mogą rozwijać także swoje pasje sportowe w ramach Akademickiego Związku Sportowego PŁ oraz artystyczne w ramach Akademickiego Chóru PŁ i Akademickiej Orkiestry PŁ. Z perspektywy studenckiej wsparcie Uczelni przebiega także w zakresie dodatkowej możliwości poszerzania wiedzy z zakresu przedsiębiorczości. Oferowane jest wsparcie jednostki Biura Karier Politechniki Łódzkiej, które obsługują studentów kierunku w ramach ich samorozwoju, a także doradztwa zawodowego i podnoszeniu kompetencji. Jednostka ta dodatkowo wspomaga studentów zainteresowanych przedsiębiorczością merytorycznie organizując szkolenia i warsztaty rozwijające kompetencje przydatne na rynku pracy, a także wydarzenia jak dni otwarte dla firm.

Formy wsparcia na kierunku zarządzanie są przystosowane do zróżnicowanych grup studentów ze względu na ich stan czy potrzeby. Wsparcie w procesie kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami

przebiega w kilku aspektach. W aspekcie pozamaterialnym oferowana jest pomoc w ramach utworzonego Biura ds. Osób Niepełnosprawnych PŁ, które wspomaga studentów z niepełnosprawnością bieżącymi działaniami. Osoby z niepełnosprawnością mogą ubiegać się między innymi o: alternatywną formę realizacji procesu dydaktycznego, uczestnictwo w zajęciach asystenta osoby niepełnosprawnej, w tym tłumacza języka migowego. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o stypendium dla osób z niepełnosprawnością, stypendium socjalne czy zapomogę – PŁ spełnia tym samym swój ustawowy obowiązek.

Uczelnia oferuje także wsparcie studentom zagranicznym. W Politechnice Łódzkiej działa Koordynator ds. studiów obcojęzycznych i wymiany studentów, a także Sekcja Mobilności Studenckiej świadcząca bieżącą pomoc w zakresie studenckiej mobilności. Sekcja pomaga także w aspektach związanych z formalnościami dot. studentów zagranicznych i przydziela mentorów poszczególnym osobom z zagranicy. Dodatkowym ułatwieniem dla studentów zagranicznych jest możliwość uzyskania informacji na stronie w języku angielskim.

Dodatkowo realizowane jest także wsparcie dla osób studiujących niestacjonarnie. Mają oni możliwość korzystania z wydłużonych dyżurów pracy dziekanatu oraz dodatkowych terminów w soboty zjazdowe.

W kwestii wsparcia studentów o zróżnicowanych potrzebach należy tutaj ponownie przytoczyć indywidualizację procesu kształcenia, która oprócz ww. wsparcia ma także katalog wspomaganie w podobny sposób różnych grup studentów w ramach IOZ – Indywidualnej Organizacji Zajęć. IOZ ustala Prodziekan wydziału w porozumieniu ze studentami, by mogli oni w odpowiedni sposób nabywać założone efekty uczenia się z uwagi na specyficzną sytuację życiową. IOZ tym samym oferowana jest w różnych uzasadnionych przypadkach – między innymi osobami z problemem zdrowotnymi czy studiującym na więcej niż jednym kierunku studiów.

Należy zaznaczyć, że zamieszczony w regulaminie studiów katalog szczególnych przypadków, w których student może ubiegać się o indywidualizację organizacji studiów nie uwzględnia jednego z podstawowych ustawowych przesłanek – możliwości indywidualizacji organizacji studiów dla studentek w ciąży oraz studentów będących rodzicami. Brak wyszczególnienia tego przypadku może wprowadzać studentów w błąd. Dlatego też, pomimo otwartego katalogu powodów ustalenia IOZ w Regulaminie studiów Politechniki Łódzkiej rekomenduje się uzupełnienie szczególnych przesłanek o możliwość odbywania studiów według indywidualnej organizacji studiów do czasu ich ukończenia dla studentek w ciąży oraz studentom będących rodzicami.

Politechnika Łódzka do spraw studenckich podchodzi indywidualnie. Różnego rodzaju wnioski i skargi rozpatrywane są poprzez stworzony system różnych dróg możliwości zgłaszania. Wszelkiego rodzaju wnioski i skargi studenci mogą składać m.in. za pośrednictwem samorządu, opiekuna czy starosty roku, koordynatorów ds. wymiany studenckiej czy ds. osób niepełnosprawnych, a także pracowników dziekanatu. Dodatkowo bieżące kwestie w tym zakresie rozwiązywane są za pośrednictwem opiekuna roku wspomaga studentów w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych z organizacją procesu kształcenia.

W Uczelni prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Podczas inauguracji roku akademickiego studenci dowiadują się o możliwych ścieżkach rozwiązywania kwestii związanych z bezpieczeństwem, a także o jednostkach pomocniczych w tego typu sytuacjach, takich jak Akademickie Centrum Zaufania czy Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Osobą, do której studenci mogą się zwrócić w sprawach związanych z bezpieczeństwem czy dyskryminacją jest opiekun roku,

który świadczy bieżącą pomoc w ww. sprawach. Dodatkowo studenci odbywają obowiązkowe szkolenia BHP, podczas którego zapoznawani są z zasadami bezpieczeństwa w Politechnice Łódzkiej. PŁ w tym zakresie oferuje także inną istotną z perspektywy studenckiej pomoc. Studenci mają możliwość otrzymania wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego – każdy student może zgłosić się do psychologa i umówić się na konsultacje w razie potrzeby.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania dobrych wyników w procesie uczenia się poprzez różnego rodzaju wsparcie. Dzięki istniejącemu systemowi stypendiów dla studentów przyznawane są one w zakresie wyników w nauce, osiągnięć sportowych oraz osiągnięć artystycznych poprzez otrzymywanie dodatkowych punktów decydujących o przyznaniu wsparcia finansowego. Motywowanie to działa także na stopie mniej formalnej – nauczyciele akademicy zachęcają ustnie studentów do prowadzenia badań i zdobywania jak najlepszych wyników w nauce.

Na kierunku zarządzanie kadra administracyjna jest odpowiednio przygotowana do wsparcia i obsługi spraw studenckich. Kadra wspierająca proces nauczania ma możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach, a także podnoszenia kompetencji językowych, dzięki dodatkowym kursom. Obsługa administracyjna spraw studenckich bezpośrednio na wydziale przebiega za pośrednictwem dziekanatu. Kompetencje poszczególnych pracowników dziekanatu obsługujących studentów są wskazane precyzyjnie na stronie internetowej wydziału, by ułatwić studentom dotarcie do odpowiedniej osoby.

W Politechnice Łódzkiej istnieje samorząd studencki, który spełnia swoje ustawowe zadania – reprezentuje społeczność studencką w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Uczelnia wspiera samorząd studencki materialnie – w postaci finansowania organizacji licznych wydarzeń skierowanych dla studentów, takich jak wydarzenia integracyjne i inne, także na wydziale wizytowanego kierunku. Wsparcie przebiega także w zakresie organizacyjnym – samorząd studencki posiada swoją siedzibę wyposażoną w niezbędny sprzęt, a dodatkowo może też nieodpłatnie korzystać z infrastruktury wydziału na potrzeby organizacji wydarzeń. Samorząd studencki jest postrzegany przez władze Uczelni jako partner w aspekcie wpływu na cały proces kształcenia. Przedstawiciele studenckcy wchodzi w skład wielu gremiów mających wpływ na Uczelnię, m.in. Rada Kierunku Studiów, a zmiany w programach studiów uwzględniają opinię samorządu studenckiego.

W Uczelni istnieją także wspomniane już organizacje studenckie – koła naukowe. Uczelnia wspiera je finansowo w postaci dotacji, jak i organizacyjnie. Poszczególne jednostki mogą korzystać z infrastruktury Uczelni, a także są wspierane przez pracowników dydaktycznych w kwestiach merytorycznych, w szczególności w przypadku kół naukowych.

Uczelnia przeprowadza przeglądy wsparcia studentów z uwzględnieniem studenckiej perspektywy poprzez nieformalne działania, takie jak bieżące spotkania z przedstawicielami studentów. Należy jednak wyraźnie zaznaczyć, iż przeglądy wsparcia studentów powinny przybrać formę systematyczną, stałą i zaplanowaną. W odróżnieniu od możliwości zgłaszania problemów o charakterze doraźnym, przeglądy systemów wsparcia studentów powinny spełniać charakter okresowej, cyklicznej ewaluacji. Rekomenduje się Uczelni stworzenie okresowych i systematycznych przeglądów wsparcia studentów przy udziale studentów. Powinna być to przede wszystkim ewaluacja, która obejmuje możliwość oceny oferowanych przez PŁ form wsparcia studentów w procesie kształcenia – systemów lub poszczególnych elementów wsparcia czy opieki studentów. Badania zadowolenia z oferowanego wsparcia powinny być prowadzone z uwzględnieniem studentów ocenianego kierunku. Ewaluacja ta jest bardzo istotna

z perspektywy dalszego doskonalenia licznie oferowanych przez Uczelnię elementów wsparcia studentów.

W związku z realizacją zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym prowadzona jest także okresowa ewaluacja kształcenia w trybie zdalnym. W jej ramach studenci poprzez kontakt ze starostami mogli wyrazić opinię dotyczące problemów ze zdalnym nauczaniem, a starości przekazywali uwagi bezpośrednio do Prodziekana ds. kształcenia. Dodatkowym ważnym aspektem były anonimowe badania Samorządu Studentów PŁ w tym zakresie, których wyniki zostały przekazane władzom Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Politechnika Łódzka zapewnia odpowiednie wsparcie studentów wizytowanego kierunku w całym procesie kształcenia. Liczne instrumenty wsparcia studentów oferowanego przez Uczelnię w aspektach organizacyjnych, finansowych, merytorycznych, a także w zakresie zdalnego nauczania świadczą o odpowiednim przygotowaniu systemu. Formy wsparcia studentów w Uczelni istnieją na wielu zróżnicowanych płaszczyznach tworząc przy tym integralny i kompleksowy system wsparcia. W całościowej analizie stanu faktycznego sformułowane zostały rekomendacje dotyczące zastrzeżeń, które nie mają wpływu na ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Politechnika Łódzka posiada stronę internetową, w ramach której zamieszczane są wszelkie informacje dotyczące całego procesu kształcenia. Cała strona jest dostępna bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem czy używanym przez użytkownika narzędziem do jego obsługi. Zarówno strona uczelniana, jak i podstrona wydziałowa są przejrzyste i czytelne, a treści zorganizowane są w przystępnych dla studentów zakładkach i kafelkach. Treści dostępne na stronie przystosowano także do osób z niepełnosprawnościami poprzez możliwość zmiany koloru tła, pomniejszenie lub powiększenie treści, zastosowania czytelniejszej czcionki, czy bardziej wyrazistych kolorów. Uczelniane strony dostępne są zarówno w języku polskim, jak i angielskim, co pozwala studentom zagranicznym na bliższe zapoznanie się z nimi.

Informacje zamieszczone na stronie zawierają szczegółowe informacje dotyczące studiowania na uczelni. Programy studiów są dostępne w osobnej zakładce z dostępnymi wszystkimi kierunkami na Uczelni. Zawierają one wszystkie potrzebne dla studentów kierunku zarządzania informacje dotyczące celów kształcenia, opisu procesu nauczania i jego organizacji, realizowane przedmioty, w tym także efekty uczenia się danych przedmiotów oraz metod ich weryfikacji. W ramach zajęć opisane są także szczegółowe treści przedmiotu i dostępna jest pełna lista literatury obejmująca literaturę podstawową

i uzupełniająca. Na stronie powiązanej z rekrutacją na studia zainteresowani mogą znaleźć również informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia, w tym kompetencje oczekiwane od osób kandydujących, warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów oraz dokładny harmonogram rekrutacji, szczegółową charakterystykę warunków studiowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, a także zasady dyplomowania. Informacje dostępne na stronie obejmują także kwestie dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się. W zakładce “Studenci – Wsparcie” znajdują się materiały dotyczące wsparcia osób z niepełnosprawnościami, stypendiów czy kontakt do Działu Spraw Studenckich świadczącego bieżącą pomoc studentom.

Informacje dostępne na stronie WWW przedstawiają także możliwości dotyczące wsparcia w zakresie wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość. W przestrzeni dostępnej dla studentów WIKAMP dostępne są materiały szkoleniowe z zakresu użytkowania narzędzi do pracy zdalnej, w tym filmy instruktażowe. Na stronie samorządu będącej jedną z podstron PŁ znajdują się bardzo istotne samouczki i poradniki dotyczące posługiwania się narzędziami do pracy na odległość, z których może skorzystać każda osoba, także kandydat na studia.

Na Uczelni prowadzone jest także monitorowanie aktualności, zrozumiałości i kompleksowości prezentowanych na stronie internetowej. Informacje są weryfikowane pod kątem zgodności z potrzebami różnych grup interesariuszy wewnętrznych: studentów, pracowników oraz kandydatów na studia. Ewaluacja ta przebiega w dużej mierze nieformalnie podczas spotkań ze studentami czy pracownikami PŁ. Wydział prowadzi także badania satysfakcji ze sposobu prezentacji informacji dotyczących studiów, w tym analizę skuteczności dotarcia do potencjalnych studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie bez ograniczeń dotyczących czasu, miejsca czy rodzaju używanego oprogramowania. Większość tych danych znajduje się na stronie podmiotowej uczelni. PŁ udostępnia publicznie wszystkie materiały dotyczące procesu rekrutacji i procesu kształcenia, a także informuje o elementach wsparcia studentów zapewnianych w instytucji. Uczelnia prowadzi ewaluacje w zakresie świadczenia wysokiej jakości usług związanych z dostępem do informacji opartą na spotkaniach ze studentami i pracownikami PŁ oraz w formie okresowej ankiety. Mając na uwadze powyższe, całościowa analiza stanu faktycznego wskazuje, że kryterium zostało spełnione.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Do realizacji zadań związanych w doskonaleniem jakości kształcenia w Uczelni zostały ustanowione następujące instytucje: Prorektor ds. Kształcenia, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK),

której przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Senacka Komisji Dydaktyki i Spraw Studenckich (SKDiSS), a na poziomie Wydziału - Rady Kierunków Studiów (RKS). Strukturę składu osobowego UKJK oraz zakres jej zadań określa Zarządzenie Nr 53/2020 Rektora PŁ, natomiast skład oraz zadania RKS zostały określone w Zarządzeniu Rektora nr 10/2019. W skład RKS Zarządzenie i Inżynieria Zarządzania wchodzi 10 osób, w tym przedstawiciel studentów. Bezpośredni nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad pracami RKS pełni Prodziekan ds. kształcenia. RKS posiada właściwe kompetencje w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, a do jej zadań szczegółowych określonych w cytowanym Zarządzeniu należy m.in. przygotowanie i doskonalenie koncepcji studiów, opracowanie programu studiów i sprawowanie nadzoru merytorycznego nad realizacją programu studiów, jego doskonalenie w oparciu m.in. o analizę wyników ankietyzacji i hospitacji, opiniowanie kandydatów na promotorów i tematów prac dyplomowych, nadzór merytoryczny nad procesem dyplomowania, uzyskiwanie opinii interesariuszy zewnętrznych na temat programu studiów oraz przygotowywanie raportów nt. jakości kształcenia dla kierunku. Rada Kierunków Studiów Zarządzenie i Inżynieria Zarządzania została powołana w sposób formalny zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 10/2019.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów należy do kompetencji RKS i jest dokonywane w sposób usystematyzowany, a także formalny, w oparciu zasady przedstawione w Uchwale nr 20/2020 Senatu PŁ w sprawie wytycznych dla Rad Kierunków Studiów dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów. Zostały one uszczegółowione w Komunikacie Prorektora ds. Kształcenia w postaci dwóch trybów wprowadzania zmian, tj. wymagających i niewymagających zatwierdzenia Senatu Uczelni. Ponadto został przedstawiony poglądowy schemat wprowadzania i zatwierdzania zmian w programach studiów, obejmujący poszczególne etapy tej procedury, m.in. analizę sygnałów płynących od społeczności Wydziału (w tym np. wyniki ankiet studenckich, wyniki hospitacji, rozmowy ze studentami) i od interesariuszy zewnętrznych, w szczególności od podmiotów współpracujących z Wydziałem, bądź zatrudniających absolwentów. Przygotowane na tej podstawie propozycje zmian w programie studiów są przekazywane do dalszego procedowania do kolegium dziekańskiego, a także do UKJK, do akceptacji przez Samorząd Studencki, Senacką Komisję Dydaktyki i Spraw Studenckich (SKDiSS), a w ostateczności podlegają zatwierdzeniu przez Senat Uczelni. Zgodnie z opracowanymi wytycznymi w postaci "trybów wprowadzania zmian w programach studiów", akceptacji Senatu wymagają zmiany w programie studiów dotyczące: kierunkowych efektów uczenia się, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, dodania lub usunięcia przedmiotów obligatoryjnych lub grup przedmiotów (bloków, specjalności) oraz ich treści programowych, punktów ECTS przypisanych do przedmiotów obligatoryjnych lub grup przedmiotów, całkowitej liczby godzin w programie studiów, wersji językowej programu studiów lub specjalności. Po przejściu opisanej procedury zaakceptowane zmiany wprowadzane są od nowego cyklu kształcenia, co jest zgodne z Rozporządzeniem MNiSW z 2018 w sprawie studiów (Dz.U. poz. 1861). Z kolei w drugim trybie wprowadzania zmian, tj. niewymagających akceptacji Senatu, przewidziano m.in. korektę przedmiotowych efektów uczenia się, metod weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się, form i warunków zaliczenia przedmiotu, szczegółowych treści przedmiotu - te zmiany dokonywane są bezpośrednio przez Kierownika przedmiotu w czasie do dnia rozpoczęcia zajęć w semestrze, w którym są realizowane. Z wyjaśnień uzyskanych podczas wizytacji wynika, że takie zapisy dotyczą jednak tylko pewnych uszczegółowień zakresu programu zajęć, przedstawianych co roku przez prowadzących dany przedmiot w tzw. "Kartach warunków realizacji przedmiotu obowiązujących w danym roku akademickim". Wprowadzane uszczegółowienia nie naruszają zapisów dotyczących efektów uczenia się oraz treści programowych w podstawowych kartach zajęć zatwierdzonych w sposób formalny jako jeden z elementów programu

studiów. W tym zakresie **rekomenduje się**, aby zapisy o możliwościach dokonywania zmian w ramach drugiego trybu wprowadzania zmian w programach studiów zostały tak doprecyzowane, żeby nie budziły wątpliwości co do zgodności z przepisami prawa, w szczególności były zgodne z paragrafem 3.1. oraz 7.5. Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. poz. 1861).

W projektowaniu programu studiów uwzględniono innowacje dydaktyczne w postaci nowoczesnych metod kształcenia takich jak Design Thinking, Problem Based Learning, Flipped Classroom, Tutoring, Case Teaching, Blended Learning. Ponadto w programie studiów uwzględniono wykorzystanie współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, przede wszystkim w postaci oprogramowania komputerowego wykorzystywanego podczas zajęć dydaktycznych do realizacji określonych efektów uczenia się. Należy jednak zwrócić uwagę, że zakres stosowanego oprogramowania specjalistycznego jest ograniczony, brakuje współcześnie wykorzystywanych narzędzi dydaktycznych w postaci programów symulacyjnych do zarządzania biznesowego (szerzej w kryterium 5), co wskazuje na pewien dysonans pomiędzy oferowanymi specjalnościami i zajęciami, np. „Zarządzanie relacjami z prosumentem w gospodarce cyfrowej”, czy „Praktyka zarządzania przedsiębiorstwem XXI wieku”, bez odniesienia do systemów informatycznych zarządzania. Należy więc rekomendować podjęcie działań uzupełniających te luki. W realizacji programu studiów wykorzystywane są narzędzia i techniki kształcenia zdalnego w oparciu o przygotowaną ogólnouczelnianą platformę „WIKAMP” oraz narzędzia chmurowe Office 365, a także platformę Microsoft TEAMS. Zasady organizacji i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem e-learningu oraz prowadzenia zajęć hybrydowych, określone zostały szczegółowo w Zarządzeniu Rektora PŁ nr 56/2021.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji, które zostały jednoznacznie sformułowane i są publikowane do wiadomości kandydatów w postaci corocznych Uchwał Senatu PŁ, dotyczących warunków rekrutacji, zarówno na studia I jak i II stopnia. W postępowaniu kwalifikacyjnym stosowane są odrębne zasady przyjęć na studia dla laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich. Przyjęcie na studia możliwe jest także w trybie potwierdzenia efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów, co określa Uchwała 18/2021 Senatu PŁ.

Systematyczna ocena programu studiów należy do zadań RKS. Przedstawione informacje, m.in. w postaci protokołów z posiedzeń Rady KS z lat 2019-2021, raportów ewaluacyjnych, raportów rocznych RKS, a także protokołów z posiedzeń Rad Biznesu wskazują, że prowadzony jest monitoring programów studiów w zakresie efektów uczenia oraz ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także w zakresie treści programowych oraz oceny metod kształcenia i weryfikacji punktacji ECTS. Ponadto corocznie w październiku RKS dokonuje weryfikacji kart przedmiotów, m.in. w zakresie realizacji zakładanych efektów uczenia się. Jednak stwierdzone przez zespół oceniający uchybienia, dotyczące głównie sformułowania efektów uczenia się dla kierunku, ich słabe powiązanie z efektami uczenia się zakładanymi dla poszczególnych zajęć oraz słabe odzwierciedlenie w punktacji ECTS całkowitego nakładu pracy studenta (szczegółowo omówione w kryterium 1 i 2) wskazują na małą skuteczność podejmowanych działań monitorujących.

W zakresie oceny metod kształcenia z wykorzystaniem metod o technik kształcenia na odległość, w Uczelni wprowadzono system comiesięcznego raportowania wykonania zdalnych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli, które są weryfikowane są raz w miesiącu przez Prodziekana ds. kształcenia oraz porównywane z informacjami uzyskiwanymi od Wydziałowej Rady Studentów.

Wyniki nauczania oraz stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oceniane są systematycznie w sposób przedstawiony w kartach zajęć, zgodnie z przedstawionymi kryteriami weryfikacji i oceny. Uczelnia nie prowadzi kompleksowych analiz uzyskanych ocen w trakcie całego cyklu kształcenia, a jedynie w kontekście poziomu odsiewu studentów po pierwszym roku studiów oraz poziomu rezygnacji ze studiów, a także w kontekście niepowodzeń w nauce znaczących grup studentów na poszczególnych zajęciach, np. z matematyki. Innowacyjnym narzędziem wprowadzonym na ocenianym kierunku od roku akademickiego 2020/2021 jest egzamin kompetencyjny, przeprowadzany pod koniec ostatniego semestru studiów, który w sposób kompleksowy weryfikuje stopień osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się zaplanowanych dla całego cyklu studiów.

Praktyki zawodowe oceniane są w oparciu o przedstawione procedury opisane w Regulaminie praktyk zawodowych oraz w oparciu formularz Sprawozdania z praktyki zawodowej, zawierający szereg informacji dotyczących zrealizowanych efektów uczenia się oraz sposobów i metod ich realizacji. Zaplanowane procedury w dużej mierze zapewniają systematyczność ocen tego elementu programu studiów, jednak w oparciu o stwierdzone uchybienia w tym zakresie - szczegółowo przedstawione w kryterium 2 – **rekomenduje się** także wprowadzenie hospitacji praktyk zawodowych.

Z kolei ocena programu studiów z uwzględnieniem wniosków z analizy zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się w oparciu o informacje pozyskane z ankiet przeprowadzonych wśród pracodawców - przedstawiona w dokumentacji RS ankieta została przeprowadzona wśród 40 pracodawców drogą elektroniczną i dotyczyła oceny kompetencji zawodowych i personalnych absolwentów kierunku. Ponadto informacje zwrotne o programie studiów otrzymywane są od pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe, w postaci pisemnych opinii i ocen kompetencji praktykantów. W zakresie oceny dostosowania programu studiów do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzone są również regularne badania monitorujące przebieg karier absolwentów, których celem jest dostosowania kierunków i programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badania te opierają się na danych uzyskiwanych przez Biuro Karier, w czterech turach ankiety elektronicznej: ankieta "0" w momencie obrony pracy dyplomowej, ankieta "1" po roku, ankieta "2" po trzech latach, ankieta "3" po pięciu latach od ukończenia studiów. Wyniki analiz przedstawiono w dokumentacji RS wraz z ich interpretacją i rekomendacjami.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy ankiet studenckich, wyniki hospitacji, a także informacje uzyskiwane od podmiotów współpracujących z Wydziałem oraz od absolwentów. Ankiety studenckie obejmują oceny sposobu prowadzenia zajęć (ankiety prowadzących) oraz oceny przedmiotu. Wyniki ankiet dostarczają informacji zwrotnych, m.in. na temat satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się. Szczegółowe zasady przeprowadzania ankiet określone są w Uchwale 90/2019 Senatu PŁ. Ankietyzacja odbywa się w formie elektronicznej i podlegają jej zajęcia wg listy ustalonej przez Prodziekana ds. Kształcenia, wg reguł określonych w cytowanej Uchwale. Ponieważ w ankietyzacji bierze udział tylko niewielka liczba studentów (zwrotność na poziomie od 0 do 18%), a ponadto co do zasady brane są pod uwagę tylko wyniki ankiet których zwrotność przekroczyła 30%, stąd skuteczność tego sposobu zbierania informacji jest bardzo słaba, a wyniki nie są reprezentacyjne – w ciągu ostatnich 3 lat miarodajne wyniki uzyskano zaledwie dla 16 przedmiotów i 11 nauczycieli akademickich. Należy też podkreślić, że nauczyciele akademicy indywidualnie podejmują realizację badań ankietowych swoich zajęć, co argumentowali podczas spotkania z ZO w trakcie wizytacji, jako bardzo cenne źródło informacji zwrotnej o jakości swoich zajęć i możliwości ich doskonalenia. **Rekomendujemy** więc zmianę systemu ankietyzacji

elektronicznej poprzez rozszerzenie zakresu ankietowanych przedmiotów i zwiększenie częstotliwości, tak żeby uzyskane wyniki mogły być reprezentacyjnym narzędziem do oceny realizacji programu studiów nie tylko dla RKS, ale dla każdego nauczyciela akademickiego, w każdym roku.

Ocena realizacji programu studiów odbywa się również poprzez hospitacje zajęć, zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale Nr 90/2019 Senatu PŁ z dnia 25.09.2019. Hospitacje mogą mieć charakter systemowy (co najmniej raz na 6 lat podlega im każdy nauczyciel akademicki) lub interwencyjny. Z przedstawionych danych wynika, że w ostatnich dwóch latach przeprowadzono tylko 3 hospitacje zajęć na akredytowanym kierunku. Należy więc ocenić, że ten sposób monitorowania realizacji programu studiów jest niemiernodajny, ze względu na zbyt małą liczbę przeprowadzonych hospitacji.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów analizowane są w oparciu o dane zbierane przez Biuro Karier, głównie poprzez badania ankietowe – kwestionariusz jest bardzo obszerny liczy ok. 40 pytań, a zwrotność jest dość wysoka. Uzyskane informacje poddawane są ocenie przez RKS, a wnioski i interpretacje wyników z badań przekazywane są w corocznych sprawozdaniach RKS do Rektora.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział studenci, głównie poprzez ankiety poszczególnych zajęć oraz ankiety prowadzenia zajęć, a także poprzez swoich reprezentantów w RKS. Podsumowania wyników ankietyzacji ze studentami odbywają się dwa razy w roku z inicjatywy przewodniczącego RKS. Wpływ na ocenę programu studiów mają również nauczyciele akademicy, którzy zgłaszają swoje propozycje zmian w programach różnymi ścieżkami, głównie poprzez swoich reprezentantów w RKS. Z kolei pracodawcy i absolwenci kierunku biorą udział w ocenie programu studiów głównie poprzez możliwość wypowiedzenia się w ankietach, a dodatkowo pracodawcy poprzez oceny programu praktyk i kompetencji praktykantów, jak również poprzez współpracę z Uczelnią w ramach Klubu 500 i Rady Biznesu, co potwierdzają przedstawione protokoły z posiedzeń Rady Biznesu, a także wyniki spotkania z pracodawcami podczas wizytacji.

Rezultaty podejmowanych działań w zakresie systematycznej oceny programu studiów znajdują swoje odzwierciedlenie we wprowadzanych zmianach, np. poprzez wprowadzanie nowych przedmiotów obieralnych - w tym zakresie wskazano na blok zajęć "Etyczne i społeczne aspekty zarządzania w świecie cyfrowym" (na II stopniu studiów). Z kolei jako przykład aktualizacji treści kształcenia wskazano nowe zagadnienia wprowadzone na specjalizacji Zarządzanie projektami, m.in. dotyczące uelastycznienia strategii zarządzania i zwinnych metodyk zarządzania projektami. Wcześniejsze przykłady zmian z lat 2018-19 dotyczyły programów w przedmiotach "Techniki i narzędzia zarządzania projektami" oraz "Podstawy zarządzania projektami".

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, przede wszystkim dotyczy to ocen PKA, a których ostania odbyła się w 2015 roku i zakończyła się oceną pozytywną "w pełni" wszystkich kryteriów oceniania. Ponadto należy wskazać na podejmowane inicjatywy Uczelni w zakresie zewnętrznych ocen jakości kształcenia, np. w 2017 roku PŁ przystąpiła do projektu MNiSW „Akredytacje zagraniczne” i w 2020 r. uzyskała akredytację HCERES (Haut Conseil de l'évaluation de la recherche et de l'enseignement supérieur). PŁ uzyskała również ocenę instytucjonalną EUA – Institutional Evaluation Programme. Z kolei Wydział Organizacji i Zarządzania jest obecnie na etapie wstępnej oceny kwalifikowalności do akredytacji i może rozpocząć starania o uzyskanie akredytacji instytucjonalnej International Quality Accreditation – IQA realizowany przez stowarzyszenie CEEMAN. W styczniu 2021 r. ruszył proces przygotowania raportu samooceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni powołano instytucje o strukturze hierarchicznej, sprawujące nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów, wśród których bezpośrednio odpowiedzialna i zaangażowana w opiekę nad akredytowanym kierunkiem jest Rada Kierunków Studiów Zarządzania i Inżynieria Zarządzania. Kompetencje poszczególnych instytucji, w tym Rady Kierunku Studiów (RKS) zostały szczegółowo określone w sposób formalny i obejmują szereg działań w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Zmiany w programach studiów są zatwierdzane w sposób formalny i są dokonywane w oparciu o przyjęte procedury. Procedowanie zmian przebiega w dwóch trybach, z których w jednym warto doprecyzować zakres możliwości wprowadzanych zmian, tak, żeby nie budził wątpliwości co do zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

W projektowaniu programu studiów uwzględniono innowacje dydaktyczne w postaci nowoczesnych metod kształcenia (m.in. DT, PBL, Flipped Classroom), a także metod z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Systematyczna ocena programu studiów prowadzona jest w ramach zadań szczegółowych RKS i obejmuje monitoring efektów uczenia i ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także treści programowe, metody kształcenia i weryfikację punktacji ECTS. Wykorzystywane są przy tym różne narzędzia oraz źródła informacji, głównie w postaci corocznych przeglądów sylabusów, a także wyników ankiet studenckich, hospitacji, wyników ankiet pracodawców i absolwentów. Stwierdzono jednak bardzo ograniczony zakres badań ankietowych i hospitacji, co wpływa na słabą miarodajność uzyskanych wyników w zakresie ocen poszczególnych składowych programu studiów. W powiązaniu ze stwierdzonymi uchybieniami w ocenie kryterium 1 (tj. w sformułowaniu efektów uczenia się na poziomie kierunku, jak i w wielu przypadkach słabymi powiązaniem z zakładanymi efektami uczenia się dla poszczególnych zajęć, a także słabym odzwierciedleniem w punktacji ECTS całkowitego nakładu pracy studenta), zastosowane sposoby systematycznej oceny programu studiów wskazują na ich słabą skuteczność.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział studenci, jak również nauczyciele akademicy, a także interesariusze zewnętrzni: pracodawcy i absolwenci kierunku, głównie poprzez możliwość wypowiedzenia się w ankietach, a dodatkowo pracodawcy poprzez oceny programu praktyk i kompetencji praktykantów. Rezultaty i wnioski z prowadzonej systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia programu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie skutecznych działań monitorujących sposoby i narzędzia oceny realizacji programu studiów, szczególnie w zakresie formułowania efektów uczenia się, zarówno na poziomie efektów kierunkowych, jak i na poziomie poszczególnych zajęć oraz w zakresie poprawności szacowania nakładu czasu pracy studenta, odzwierciedlony w punktach ECTS.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w 2015 roku i była oceną pozytywną. W Uchwale nr 870/2015 Prezydium PKA z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej na poziomie studiów I stopnia o profilach praktycznym i ogólnoakademickim oraz na poziomie studiów II stopnia na profilu ogólnoakademickim ogłoszono, że wszystkie przyjęte przez PKA kryteria jakościowe uzyskały ocenę w pełni.

Z kolei w raporcie z wizytacji sformułowano uwagę dotyczącą prowadzenia "ścieżki inżynierskiej", która w odpowiedzi na Raport została wygaszona poprzez odpowiednią Uchwałę Rady Wydziału od roku akademickiego 2016/2017.

Zalecenie:

W Uchwale nr 870/2015 Prezydium PKA z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie nie sformułowano zaleceń.

1) Należy jednak uporządkować stan faktyczny opisu programu studiów w systemie POL-on, poprzez uaktualnienie w zakresie prowadzenia ścieżki inżynierskiej studiów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W Uchwale nr 870/2015 Prezydium PKA z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie nie wskazano błędów i niezgodności, przez co Uczelnia nie była zobligowana do podejmowania działań naprawczych.

W odpowiedzi na uwagę ZO PKA z wizytacji w 2015 roku, dotyczącą prowadzenia ścieżki inżynierskiej, Uczelnia podjęła decyzję o wygaszeniu tej ścieżki od roku akademickiego 2016/17 i przedstawiła odpowiednią Uchwałę Rady Wydziału w tej sprawie. Jednakże w systemie POL-on ścieżka inżynierska jest dalej zarejestrowana jako "prowadzona" (8 sem./ 240 ECTS), co oznacza, że Uczelnia nie w pełni zastosowała się do uwag sformułowanych przez ZO PKA w 2016 roku, pomimo deklaracji i podjętych decyzji.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

Dr hab. Anna Tobolska

